

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PAMATNOSTĀDNE

(2004. gada 16. jūlijs)

par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas jomā, kā arī starptautisko rezervju matricu

(ECB/2004/15)

(2004/808/EK)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas statūtus, un jo īpaši to 5.1. pantu, 12.1. pantu un 14.3. pantu,

tā kā:

- (1) Lai pildītu savus uzdevumus, Eiropas Centrālo banku sistēmai (ECBS) vajadzīga visaptveroša un droša maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistika un starptautisko rezervju matrica, kas rāda galvenās pozīcijas, kuras ietekmē monetāros nosacījumus un valūtas tirgus euro zonā.
- (2) Statūtu 5.1. panta pirmajā teikumā noteikts, ka Eiropas Centrālā banka (ECB) ar valstu centrālo banku (VCB) atbalstu vāc ECBS uzdevumu veikšanai vajadzīgo statistikas informāciju no kompetentām iestādēm, kas nav VCB, vai tieši no uzņēmējiem. Statūtu 5.1. panta otrajā teikumā paredzēts, ka šajā nolūkā tā sadarbojas ar Kopienas iestādēm vai organizācijām un ar dalībvalstu vai trešo valstu kompetentām iestādēm, un ar starptautiskajām organizācijām. Statūtu 5.2. pantā noteikts, ka VCB, ciktāl tas iespējams, veic 5.1. pantā aprakstītos uzdevumus.
- (3) Informāciju, kas vajadzīga ECB prasību izpildei maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikai, var vākt un/vai apkopot kompetentās iestādes, kas nav VCB. Tādēļ daži uzdevumi, kas jāveic saskaņā

ar šo pamatnostādni, vajadzīga ECB vai VCB sadarbība ar šādām kompetentajām iestādēm atbilstoši Statūtu 5.1. pantam. Padomes 1998. gada 23. novembra Regulas (EK) Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka⁽¹⁾, 4. pantā prasīts, lai dalībvalstis no Statūtu 5. panta izrietošo pienākumu nodrošināšanai veiktu organizatoriskos pasākumus statistikas jomā un pilnībā sadarbotos ar ECBS.

- (4) Daļa no vajadzīgās statistikas informācijas saistīta ar maksājumu bilances finanšu kontu, saistītajiem ienākumiem un starptautisko investīciju stāvokli, par ko Euro-sistēmai ir galvenā atbildība. Lai varētu izpildīt pienākumu palīdzēt ECB šajā jomā, jāsaģādā VCB vajadzīgā statistikas pieredze, jo īpaši attiecībā uz koncepcijām, metodiku un datu vākšanu, apkopošanu, analīzi un nosūtīšanu. Īrijā attiecīgo statistikas informāciju vāc un apkopo Centrālais statistikas birojs (CSO). Lai izpildītu ECB statistikas prasības, *Central Bank and Financial Services Authority of Ireland* un CSO savā starpā jāsadarbojas, kā noteikts 2004. gada 16. jūlija Ieteikumā ECB/2004/16 par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas ziņošanu maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas, un starptautisko rezervju matricas jomā⁽²⁾. Ieteikums ECB/2004/16 adresēts arī *Ufficio Italiano dei Cambi*, kas kopā ar *Banca d'Itali* ir atbildīga par attiecīgās statistikas informācijas vākšanu un apkopošanu Itālijā.
- (5) Kopš 2003. gada 2. maija Pamatnostādnes ECB/2003/7 par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas ziņošanu maksājumu bilances un starptautisko ieguldījumu posteņu statistikas, un starptautisko rezervju matricas jomā⁽³⁾ pieņemšanas panākts ievērojams progress attiecībā uz jaunām prasībām, kā arī datu vākšanas un apkopošanas metodēm euro zonā. Tādēļ Pamatnostādne ECB/2003/7 jāaizstāj ar šo pamatnostādni.

⁽¹⁾ OV L 318, 27.11.1998., 8. lpp.

⁽²⁾ OV C 292, 30.11.2004.

⁽³⁾ OV L 131, 28.5.2003., 20. lpp.

- (6) Ievērojot grūtības portfeļieguldījumu statistikas apkopšanā, plūsmu un krājumu un saistīto ienākumu plūsmu pareizā identifikācijā, tika uzskatīts par vajadzīgu izveidot kopīgas pieejas šīs informācijas vākšanai euro zonā. Portfeļieguldījumu vākšanas sistēmām euro zonā no 2008. gada marta jāatbilst kopējam standartam, t.i., vienam no četriem modeļiem, kas ir obligāti saistīti ar ceturkšņa krājumu vākšanu uz "vērtspapīrs pret vērtspapīru" principa pamata, kā noteikts VI pielikumā ietvertajā tabulā. Centralizētās vērtspapīru datu bāzes (CSDB) darbība tiek uzskatīta par būtisku priekšnoteikumu tam, lai jaunās vākšanas sistēmas kļūtu darboties spējīgas. Tādēļ, ja CSDB projekta 1. fāzes "Projekta pabeigšanas dokuments" netiks iesniegts Padomei ar ECBS Statistikas komitejas (turpmāk tekstā – "STC") starpniecību līdz 2005. gada marta beigām, šis termiņš (un citām ar portfeļieguldījumiem saistītām prasībām piemērojamie termiņi) tiks attālināts par tik lielu laika posmu, cik vēlū notiks iesniegšana. ECBS līdz 2006. gada vidum arī jānovērtē, vai vērtspapīru informācija CSDB un sistēma datu apmaiņai ar dalībvalstīm ir pietiekama, lai VCB vai, attiecīgā gadījumā, citas kompetentās statistikas iestādes varētu atbilst šajā pamatnostādņē noteiktajām kvalitātes prasībām. Lai atbilstu prasībām saistībā ar euro zonas rezidentu emitētajiem portfeļieguldījumu vērtspapīriem, kas iedalīti pēc emitentu sektoriem, CSDB informāciju ECB sniedz VCB vismaz 15 mēnešus pirms pārskata dienām.
- (7) Ziņošana par euro zonas rezidentu pret citu euro zonas dalībvalstu rezidentu darījumu datiem un aktīvu un/vai saistību pozīcijām ir nepieciešama, lai izpildītu ECB statistikas prasības portfeļieguldījumu (un saistīto ienākumu) jomā. Datus izmanto, lai apkopotu euro zonas summētos darījumus un portfeļieguldījumu saistību pozīcijas un portfeļieguldījumu ienākumu debetus. Tas ir saskaņā ar valstu prasībām vai izveidoto praksi.
- (8) VCB būs pieejama CSDB, ko nākotnē izmantos daudziem dažādiem statistikas (apkopšanas un izstrādāšanas) un ārpusstatistikas (ekonomiskās, finanšu stabilitātes vai operāciju analīzes) mērķiem. Datu saturs būs pieejams kompetentajām iestādēm, kas nav VCB, ievērojot juridiskos ierobežojumus. Tas īpaši palīdzēs tām izstrādāt vajadzīgos datus euro zonas darījumu un pozīciju statistikas apkopšanai attiecībā uz portfeļieguldījumiem. Jo īpaši, apvienojot CSDB informāciju un datus, kas vākti uz "vērtspapīrs pret vērtspapīru" principa pamata, ir jābūt iespējai precīzi apkopot darījumus un pozīcijas saistībā ar portfeļieguldījumu vērtspapīriem, kurus emitenti ir euro zonas rezidenti un turētāji ir citu euro zonas dalībvalstu rezidenti. Tas beidzot ļaus apkopot datus par euro zonas portfeļieguldījumu saistībām pēc sektoru iedalījuma.
- (9) Tā kā euro zonas maksājumu bilanci un starptautisko investīciju bilanci izmanto, euro zonas ceturkšņa finanšu kontā apkopojot "pārējās pasaules" kontu, starptautisko investīciju bilances datus vajag apkopot ik ceturksni. Bez tam, euro zonas finanšu konta un monetārās analīzes sakarā vajadzīgs nošķirt noguldījumus no aizdevumiem un identificēt pārējos ieguldījumus. Turklāt euro zonas tiešo ārvalstu investīciju pašu krājumu vērtēšanai vajadzīgs papildu iedalījums, nošķirot biržas sarakstā iekļautās ieguldījumu sabiedrības un biržas sarakstā neiekļautās ieguldījumu sabiedrības.
- (10) Euro starptautiskās lomas analīzes gada pārskata sastādīšanai vajadzīgi statistikas dati par parāda vērtspapīru darījumiem un pozīcijām, kas iedalīti pēc valūtas, lai novērtētu euro kā ieguldījumu valūtas lomu.
- (11) Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas un starptautisko rezervju matricas kvalitātes novērtēšanas sistēma jāievieš, ciktāl tas ir iespējams, atbilstoši "Datū kvalitātes vērtēšanas sistēmai", ko izveidojis Starptautiskais valūtas fonds (SVF). Valstu centrālajām bankām sadarbībā ar kompetentajām iestādēm, kas nav VCB, attiecīgā gadījumā jānovērtē to datu kvalitāte, kurus tās sniedz. Tiks noteikti attiecīgi datu kvalitātes vērtēšanas kritēriji, tostarp laicīgums, precizitāte, pamatotība, iekšējā un ārējā konsekvence un uzticamība.
- (12) VCB pārsūta ECB konfidenciālu statistikas informāciju tādā apmērā un tik sīki izstrādātu, cik vajadzīgs ECBS uzdevumu pildīšanai. Ja statistikas informācijas, kas apzīmēta kā konfidenciāla, avoti ir kompetentās iestādes, kuras nav VCB, ECB attiecīgo informāciju var izmantot ierobežoti tādā mērā, lai veiktu ar ECBS saistītos statistikas uzdevumus.
- (13) Jāizveido procedūra, lai efektīvi veiktu tehniskus grozījumus šīs pamatnostādnes pielikumos, ar nosacījumu, ka šādi grozījumi neizmainīs pamatā esošo konceptuālo sistēmu un neietekmēs ziņotāju pienākumus dalībvalstīs. Pielietojot šo procedūru, vērā ņem STC viedokļus. VCB drīkst ierosināt šādus tehniskus grozījumus attiecībā uz šīs pamatnostādnes pielikumiem ar STC starpniecību.
- (14) Saskaņā ar Statūtu 12.1. un 14.3. pantu, ECB pamatnostādnes ir neatņemama Kopienas tiesību sastāvdaļa,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATNOSTĀDNI.

1. pants

Definīcijas

Šajā pamatnostādnē:

- “iesaisītā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kura ir ieviesusi vienoto valūtu saskaņā ar Līgumu,
- terminam “rezidents” ir tā pati nozīme, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 2533/98 1. pantā,
- “euro zona” ir iesaistīto dalībvalstu ekonomiskā teritorija un ECB. Teritorijas, kas ir daļa no euro zonas dalībvalstīm, vai valstis, kas ir saistītas ar euro zonas dalībvalstīm, ir norādītas II pielikuma 10. tabulā,
- “Eurosistēma” ir iesaistīto dalībvalstu VCB un ECB,
- “pārrobežu darījums” ir darījums, kas pilnībā vai daļēji rada vai dzēš prasības vai parādus, vai darījums, kas nozīmē tiesību uz objektu pāreju starp euro zonas un ārpus euro zonas rezidentiem,
- “pārrobežu pozīcijas” ir finanšu prasību un finanšu saistību krājums pret ārpus euro zonas rezidentiem. Pārrobežu pozīcijas ietver arī i) zemi, citus materiālos neražotos aktīvus un citus nekustamus aktīvus, kas fiziski atrodas ārpus euro zonas un pieder euro zonas rezidentiem un/vai atrodas euro zonā un pieder ārpus euro zonas rezidentiem; un ii) zelta monētas un speciālās aizņēmumu tiesības (SDR), kas pieder euro zonas rezidentiem.
- “rezerves aktīvi” ir augsti likvīdas, apgrozāmas un nevainojamas maksāspējas prasījumi, kuru turētājs ir Eurosistēma pret ārpus euro zonas rezidentiem un kuri ir denominēti valūtās, kas nav euro, plus zelts, rezerves pozīcijas SVF un SDR turējumā;
- “citi ārvalstu valūtas aktīvi” ir: i) tādi Eurosistēmas prasījumi pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuri ir denominēti valūtās, kas nav euro; un ii) tādi Eurosistēmas prasījumi pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuri ir denominēti valūtās, kas nav euro, un kuri neatbilst rezerves aktīvu likviditātes, apgrozāmības un nevainojamas maksāspējas kritērijiem,
- “ar rezervēm saistītas saistības” ir iepriekš noteiktās un iespējamās īstermiņa neto pārmaiņas Eurosistēmā, līdzīgas Eurosistēmas rezerves aktīviem un citiem Eurosistēmas ārvalstu valūtas aktīviem,
- “maksājumu bilance” ir statistikas pārskats, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par pārrobežu darījumiem pārskata laika posmā,
- “starptautisko rezervju matrica” ir statistikas pārskats, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par rezervēm saistītu saistību krājumiem Eurosistēmā pārskata dienā,
- “starptautisko investīciju bilance” ir bilance, kurā ziņo, attiecīgi iedalot, par pārrobežu finanšu aktīvu un saistību krājumu pārskata dienā,
- “vērtspapīrs pret vērtspapīru” datu vākšana ir tādu datu vākšana, kas iedalīti pēc atsevišķiem vērtspapīriem.

2. pants

VCB pienākumi statistikas jomā

1. VCB dara Eiropas Centrālajai bankai pieejamus tos datus par pārrobežu darījumiem, rezerves aktīvu krājumiem, citiem ārvalstu valūtas aktīviem, ar rezervēm saistītām saistībām un pārrobežu pozīcijām, kas ir vajadzīgi, lai ECB varētu apkopot euro zonas kopējo maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku un starptautisko rezervju matricu. Datus dara pieejamus termiņā, kas noteikts II pielikuma 13. tabulā.

2. Kopā ar datiem ir viegli pieejama informācija par atsevišķiem galvenajiem notikumiem un par pārskatīšanas iemesliem, ja šādu atsevišķu galveno notikumu un pārskatīšanu izraisītās izmaiņas ir nozīmīgas vai ja informāciju lūgusi ECB.

3. Mēneša un ceturkšņa darījumu, kā arī ceturkšņa un gada pozīciju sakarā vajadzīgos datus dara pieejamus Eiropas Centrālajai bankai, kā noteikts I, II un III pielikumā, kas atbilst pašreizējiem starptautiskajiem standartiem, proti, SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas piektajam izdevumam. Jo īpaši, vajadzīgos datus par darījumiem un pozīcijām attiecībā uz portfeļieguldījumu aktīviem euro zonas vērtspapīros, kas iedalīti pēc euro zonas rezidentu emitentu sektoriem, dara pieejamus, kā noteikts I pielikuma 1.1., 1.2. un 3. punktā un II pielikuma 1., 2., 4. un 5. tabulā.

4. Vajadzīgos datus par maksājumu bilanci dara pieejamus katru mēnesi un katru ceturksni. Ceturkšņa maksājumu bilances dati ietver ģeogrāfisku iedalījumu attiecībā uz II pielikuma 9. tabulā noteiktajiem darījumu partneriem. Vajadzīgos datus par starptautisko rezervju matricu dara pieejamus tā mēneša beigās, uz kuru dati attiecas. Vajadzīgos datus par starptautisko investīciju bilanci dara pieejamus katru ceturksni un katru gadu. Gada starptautisko investīciju bilances dati ietver ģeogrāfisku iedalījumu attiecībā uz II pielikuma 9. tabulā noteiktajiem darījumu partneriem.

5. Euro kā ieguldījumu valūtas starptautiskās lomas analīzes sakarā vajadzīgos datus, kas iedalīti pēc valūtas, dara pieejamus divreiz gadā, kā noteikts II pielikuma 6. tabulā.

6. Sākot ar datiem par 2008. gada janvāra darījumiem un 2007. gada beigu pozīcijām, portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmas no 2008. gada marta atbilst vienam no VI pielikuma tabulā noteiktajiem modeļiem.

3. pants

Savlaicīgums

1. Euro zonas ikmēneša maksājumu bilances apkopošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB līdz darījumu beigšanai 30. darba dienā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dati attiecas.

2. Euro zonas ceturkšņa maksājumu bilances apkopošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB trīs mēnešu laikā pēc tā ceturkšņa beigām, uz kuru dati attiecas.

3. Eurosistēmas starptautisko rezervju matricas apkopošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB trīs nedēļu laikā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dati attiecas.

4. Euro zonas starptautisko investīciju ceturkšņa bilances apkopošanai vajadzīgos datus no 2005. gada 1. janvāra dara pieejamus ECB trīs mēnešu laikā pēc tā ceturkšņa beigām, uz kuru dati attiecas.

5. Euro zonas starptautisko investīciju gada bilances apkopošanai vajadzīgos datus dara pieejamus ECB deviņu mēnešu laikā pēc tā gada beigām, uz kuru dati attiecas.

6. Parāda vērtspapīru darījumus un pozīcijas, kas iedalīti pēc emisijas valūtas un emitenta sektora, dara pieejamus ECB sešu mēnešu laikā pēc tā laika posma beigām, uz kuru dati attiecas.

7. Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances pārskatīšanas dara pieejamas ECB saskaņā ar IV pielikumā noteikto grafiku.

8. Šo datu vākšanu valstī organizē tā, lai ievērotu šos termiņus.

4. pants

Sadarbība ar kompetentajām iestādēm, kas nav VCB

1. Ja daļas vai visu 2. pantā aprakstīto datu avoti ir kompetentās iestādes, kas nav VCB, tad VCB izveido attiecīgo sadarbības kārtību ar attiecīgajām iestādēm, lai nodrošinātu ECB standartiem atbilstošu pastāvīgu datu pārsūtīšanas struktūru, jo īpaši attiecībā uz datu kvalitāti un citām ECB prasībām, kas izklāstītas šajā pamatnostādņē, ja vien šāds rezultāts jau nav sasniegts ar valsts tiesību aktiem.

2. Attiecībā uz maksājumu bilances, saistīto ienākumu un starptautisko investīciju bilances finanšu kontu VCB atbild par to, lai koncepcijas, metodikas un datu vākšanas, apkopošanas, analīzes un nosūtīšanas uzturēšana un attīstība minētajās jomās būtu nodrošināta.

3. Ja statistikas informācijas, kas apzīmēta kā konfidenciāla, avoti ir kompetentās iestādes, kuras nav VCB, ECB attiecīgo informāciju izmanto vienīgi, lai veiktu ar ECBS saistītos statistikas uzdevumus, ja vien ziņotājs vai cita juridiska vai fiziska persona, vienība vai nozare, kas sniegusi attiecīgo informāciju, pieņemot, ka informācijas sniedzēju var identificēt, nav skaidri izteikusi piekrišanu šādas informācijas izmantošanai citiem mērķiem.

5. pants

Nosūtīšanas standarts

Vajadzīgo statistikas informāciju dara pieejamu ECB formā, kas atbilst IV pielikumā noteiktajām prasībām.

6. pants

Statistikas informācijas kvalitāte

1. Neskarot ECB uzraudzības uzdevumus, kas noteikti V pielikumā, VCB sadarbībā ar kompetentajām iestādēm, kas nav VCB, kā attiecīgi minēts 4. pantā, nodrošina statistikas informācijas, ko dara pieejamu ECB, uzraudzību un kvalitātes vērtēšanu. ECB līdzīgā veidā vērtē datus, kas saistīti ar euro zonas maksājumu bilanci, starptautisko investīciju bilances statistiku un starptautiskajām rezervēm. Vērtēšanu veic savlaicīgi. ECB Valde ik gadus ziņo ECB Padomei par datu kvalitāti.

2. Datu, kas attiecas uz portfeļieguldījumu darījumiem un pozīcijām, kā arī saistītajiem ienākumiem, kvalitātes novērtēšanai ir jābūt pietiekami pamatoti ar vērtspapīru informāciju CSDB. ECB kā CSDB pārvaldītājs uzraudzīs, vai no 2006. gada jūnija vērtspapīru informācija ir pietiekama, lai VCB vai, attiecīgā gadījumā, citas kompetentās iestādes varētu pilnībā ievērot šajā Pamatnostādnē noteiktos kvalitātes standartus.

3. Līdz tam, kad "vērtspapīrs pret vērtspapīru" portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmas kļūs obligātas, ir atļauts lietot aplēses iesniedzamajos datos par darījumiem un pozīcijām attiecībā uz portfeļieguldījumu aktīviem euro zonas vērtspapīros, kas iedalīti pēc euro zonas rezidentu emitentu sektoriem.

4. Līdz tam, kad "vērtspapīrs pret vērtspapīru" portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmas kļūs obligātas, atļauts lietot aplēses iesniedzamajos datos par emisijas valūtu attiecībā uz portfeļieguldījumiem.

5. ECB veiktā statistikas informācijas kvalitātes uzraudzība var iekļaut šo datu pārskatīšanas rūpīgu pārbaudi: pirmkārt, lai

iekļautu statistikas informācijas jaunāko novērtējumu, ar to uzlabojot kvalitāti; otrkārt, lai iespējami vairāk nodrošinātu atbilstību starp attiecīgajiem maksājumu bilances posteņiem katrā no atšķirīgajiem pārskatu biežumiem.

7. pants

Vienkāršotā grozīšanas procedūra

Ņemot vērā Statistikas komitejas viedokļus, ECB Valde ir tiesīga veikt tehniskus grozījumus šīs pamatnostādnes pielikumos ar nosacījumu, ka šādi grozījumi neizmaina konceptuālo pamatsistēmu un neietekmē ziņotāju pienākumus dalībvalstīs.

8. pants

Atcelšana

Ar šo atceļ Pamatnostādni ECB/2003/7.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šī Pamatnostādne stājas spēkā 2004. gada 1. septembrī.

10. pants

Adresāti

Šī Pamatnostādne ir adresēta iesaistīto dalībvalstu VCB.

Frankfurtē pie Mainas, 2004. gada 16. jūlijā

ECB Padomes vārdā —

ECB priekšsēdētājs

Jean-Claude TRICHET

I PIELIKUMS

Eiropas Centrālās bankas statistikas prasības

1. Maksājumu bilances statistika

Eiropas Centrālā banka (ECB) prasa maksājumu bilances statistiku atbilstoši diviem biežumiem: katru mēnesi un katru ceturksni attiecībā uz atbilstīgajiem pārskata kalendāra laika posmiem. Ikgadējos datus apkopo, saskaitot ceturkšņu datus, ko dalībvalstis ir paziņojušas par attiecīgo gadu. Cik vien iespējams, maksājumu bilances statistikai jāaskan ar pārējo statistiku, ko sniedz monetārās politikas īstenošanai.

1.1. Mēneša maksājumu bilances statistika

Mērķis

Euro zonas mēneša maksājumu bilances mērķis ir parādīt galvenos posteņus, kas ietekmē monetāros nosacījumus un valūtas tirgus (sk. II pielikuma 1. tabulu).

Prasības

Ir būtiski, lai dati būtu piemēroti izmantošanai euro zonas maksājumu bilances aprēķinā.

Ņemot vērā mēneša maksājumu bilances datu sniegšanas īso termiņu, to ļoti apkopoto veidu un izmantošanu monetārās politikas nolūkos un darbības ar ārvalstu valūtām, ECB atļauj izdarīt dažas atkāpes no starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 3. punktu), ja tas ir neizbēgami. Ieraksti uz pilnīga uzkrājumu vai darījumu pamata nav prasīti. Vienojoties ar ECB, valstu centrālās bankas (VCB) var sniegt datus par tekošajiem un finanšu kontiem, pamatojoties uz norēķiniem. Ja jāiekļaujas termiņā, ECB pieņems aptuvenus vai provizoriskus datus.

Prasības attiecībā uz katru plašo darījumu kategoriju ir aktīvi un pasīvi (vai kredīti un debeti tekošo kontu posteņiem). Vispār tas prasa, lai VCB attiecībā uz ārējiem darījumiem nošķirtu darījumus ar citu euro zonas dalībvalstu rezidentiem no darījumiem ārpus euro zonas. VCB to dara konsekventi.

Ja mainās līdzdalība euro zonā, VCB jāīsteno pārmaiņas euro zonas valstu sastāva definīcijā no datuma, kad līdzdalības izmaiņas stājas spēkā. No iepriekšējā sastāva euro zonas VCB un jauno iesaistīto dalībvalstu VCB pieprasa labākās iespējamās aplēses par vēsturiskajiem datiem, kas ietver paplašināto euro zonu.

Lai varētu veikt lietišķu ikmēneša datu apkopšanu saistībā ar euro zonu portfeļieguldījumu jomā, jānošķir darījumi ar vērtspapīriem, ko emitējuši euro zonas rezidenti, no darījumiem ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu pasīviem apkopo, konsolidējot neto darījumus ar valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

Analogu ziņošanas prasību un apkopšanas metodi par kopējiem datiem piemēro portfeļieguldījumu ienākumiem.

Lai apkopotu maksājumu bilances monetāro noformējumu, VCB jāiesniedz dati, iedalīti pa iestāžu nozarēm. Maksājumu mēneša bilanci iedalījums pa nozarēm ir šāds:

- tiešajām investīcijām: i) MFI (izņemot centrālās bankas); un ii) citi sektori,
- portfeļieguldījumu aktīviem: i) monetārās iestādes; ii) MFI (izņemot centrālās bankas); un iii) iestādes, kas nav MFI,
- citiem ieguldījumiem: i) monetārās iestādes; ii) MFI (izņemot centrālās bankas); iii) valsts pārvalde; un iv) citi sektori.

Lai apkopotu maksājumu bilances iedalījumu pa sektoriem, ar to dodot iespēju izveidot monetāro noformējumu, VCB no šīs pamatnostādnes II pielikuma 13. tabulā noteiktajiem datiem būs jāsniedz dati par neto darījumiem ar portfeļieguldījumu vērtspapīriem, ko emitējuši euro zonas rezidenti, iedalot pēc institucionālā sektora, kuram piederīgs emitents. Turklāt portfeļieguldījumu pasīvi iekļaus iedalījumu pēc iekšzemes emitenta institucionālā sektora.

Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu pasīviem, kas iedalīti pēc sektora, pēc tam apkopo, konsolidējot attiecīgo sektoru neto kopējos valsts pasīvus un attiecīgos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

No 2008. gada marta par darījumiem 2008. gada janvārī VCB (un, attiecīgā gadījumā, citas kompetentas valstu iestādes) portfeļieguldījumu datus vāc saskaņā ar vienu no VI pielikuma tabulā izklāstītajiem modeļiem.

1.2. Ceturkšņa maksājumu bilances statistika

Mērķis

Euro zonas ceturkšņa maksājumu bilances mērķis ir sniegt sīkāk izstrādātu informāciju, lai varētu dziļāk analizēt ārējos darījumus. Šī statistika dos ievērojamu ieguldījumu euro zonas sektoru un finanšu kontu sagatavošanā un Eiropas Savienības/euro zonas maksājumu bilances apvienotajā publikācijā sadarbībā ar Eiropas Kopienas Komisiju (*Eurostat*).

Prasības

Ceturkšņa maksājumu bilances statistika, cik tas ir iespējams, atbilst starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 3. punktu). Ceturkšņa maksājumu bilances statistikas vajadzīgais iedalījums ir parādīts II pielikuma 2. tabulā. Kapitāla un finanšu kontos izmantotie saskaņotie jēdzieni un definīcijas ir izklāstīti III pielikumā.

Ceturkšņa tekošā konta iedalījums ir līdzīgs mēneša skaitļu iedalījumam. Tomēr ceturkšņa ienākumu iedalījumam jābūt sīkāk izstrādātam.

Finanšu kontā ECB izmanto Starptautiskā valūtas fonda (SVF) Maksājumu bilances rokasgrāmatas piektā izdevuma (turpmāk tekstā – "BPM5") prasības postenim "citi ieguldījumi". Iedalījuma noformējums ir atšķirīgs (t.i., sektors kā pirmā prioritāte). Tomēr šis sektoru iedalījums ir saderīgs ar BPM5 iedalījumu, kurā instrumentiem ir prioritāte. Tāpat kā BPM5 noformējumā, nauda un noguldījumi ir nošķirti no aizdevumiem un citiem ieguldījumiem.

VCB ceturkšņa maksājumu bilances statistikā jānošķir darījumi ar iesaistītajām dalībvalstīm un visi citi ārējie darījumi. Tāpat kā ikmēneša datiem, jānošķir darījumi ar vērtspapīriem, ko emitējuši euro zonas rezidenti, no vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti, attiecībā uz ceturkšņa datiem portfeļieguldījumu jomā. Statistiku par neto darījumiem ar euro zonas portfeļieguldījumu aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Neto darījumus ar euro zonas portfeļieguldījumu pasīviem apkopo, konsolidējot neto darījumus ar valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto darījumus ar vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

Analogu ziņošanas prasību un apkopošanas metodi par kopējiem datiem piemēro portfeļieguldījumu ienākumiem.

Par tiešajām investīcijām VCB katru ceturksni jāiesniedz sektoru iedalījums "MFI (izņemot centrālās bankas)/iestādes, kas nav MFI". Par "portfeļieguldījumu aktīviem" un "citiem ieguldījumiem" ziņojumu iedalījums saskaņā ar iestāžu sektoriem atbilst IMF standarta sastāvdaļām, ietverot i) monetārās iestādes; ii) MFI (izņemot centrālās bankas); iii) valsts pārvaldi; un iv) citus sektorus.

Lai apkopotu statistiku par euro zonas neto darījumiem ar portfeļieguldījumu pasīviem pēc euro zonas rezidentu emitentu sektora, ceturkšņa datu prasības ir līdzīgas prasībām attiecībā uz ikmēneša maksājumu bilanci.

Euro zonas maksājumu bilanci uzkrāto ieguldījumu ienākumu dati ir vajadzīgi reizi ceturksnī. Atbilstoši nacionālo kontu sistēmai BPM5 iesaka, ka procenti jāreģistrē pēc uzkrājumu principa. Šī prasība ietekmē tekošo kontu (ieguldījumu ienākumus), kā arī finanšu kontu.

2. Starptautisko rezervju matrica

Mērķis

Starptautisko rezervju matrica ir ikmēneša pārskats par rezerves aktīviem, citiem ārvalstu valūtas aktīviem un ar rezervēm saistītajām saistībām, kas ir VCB un ECB turējumā saskaņā ar SVF/Starptautisko norēķinu bankas (SNB) apvienotās matricas "Starptautiskās rezerves un ārvalstu valūtas likviditāte" noformējumu. Šī informācija papildina datus par rezerves aktīviem, kas iekļauti euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā.

Prasības

Euro zonas rezerves aktīvi ir augsti likvidas, apgrozāmas un nevainojamas maksāspējas prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem, kuru turētājs ir ECB (apvienotās rezerves) un VCB (neapvienotie rezervju aktīvi) un kuras ir denominētas ārvalstu valūtās (t.i., valūtās, kas nav euro), zeltā, rezerves pozīcijās SVF un SDR turējumos. Tie var iekļaut atvasinātos finanšu instrumentu pozīcijas. Rezerves aktīvu apkopo uz bruto pamata, neapreķinot atsevišķi pasīvus, kas attiecas uz rezervēm. No VCB prasāmo datu iedalījums ir parādīts II pielikuma 3. tabulas IA iedaļā.

Ārvalstu valūtā denominēti Eurosistēmas aktīvi, kas neatbilst šai definīcijai, proti, i) prasības pret euro zonas rezidentiem; un ii) prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem, kas neatbilst likviditātes, apgrozāmības un nevainojamas maksāspējas kritērijiem, iekļauj starptautisko rezervju matricas postenī "citi ārvalstu valūtas aktīvi" (II pielikuma 3. tabulas IB iedaļā).

Euro denominētas prasības pret nerezidentiem un bilances atlikumus ārvalstu valūtā, kuru turētājs ir iesaistīto dalībvalstu valdības, neuzskata par rezerves aktīviem; šādas summas reģistrē kā "citus ieguldījumus", ja tie pārstāv prasības pret ārpus euro zonas rezidentiem.

Turklāt informācija par iepriekš noteiktām un iespējamām Eurosistēmas īstermiņa neto pārmaiņām, kas ir saistītas ar Eurosistēmas rezerves aktīviem un citiem Eurosistēmas ārvalstu valūtas aktīviem, tā saucami "pasīvi, kas attiecas uz rezervēm" jāreģistrē saskaņā ar II pielikuma 3. tabulas II līdz IV iedaļu.

3. Starptautisko investīciju bilances statistika

Mērķis

Starptautisko investīciju bilance ir monetārajai politikai un valūtas tirgus analīzei vajadzīgs pārskats par euro zonas ārējiem aktīviem un pasīviem kopumā. Tā jo īpaši palīdz novērtēt dalībvalstu aizsargātību pret ārējiem notikumiem un novērot naudas tirgus sektora ārvalstīs turēto likvido aktīvu izmaiņas. Šī statistikas informācija ir būtiska pārējās pasaules konta apkopošanai euro zonas ceturkšņa finanšu kontos un tā var palīdzēt arī maksājumu bilances plūsmu apkopošanā.

Prasības

ECB prasa starptautisko investīciju bilances ceturkšņa un gada statistiku attiecībā uz krājumu līmeni perioda beigās.

Starptautisko investīciju bilances dati, cik tas ir iespējams, atbilst starptautiskajiem standartiem (sk. šīs pamatnostādnes 2. panta 3. punktu). ECB apkopo starptautisko investīciju bilanci euro zonai kopumā. Starptautisko investīciju bilances iedalījums euro zonai ir parādīts II pielikuma 4. tabulā.

Starptautisko investīciju bilance rāda finanšu krājumus pārskata perioda beigās, novērtētus beigu posma cenās. Krājumu vērtības izmaiņas var rasties šādu faktoru dēļ. Pirmkārt, daļu no vērtības izmaiņām pārskata periodā rada finanšu darījumi, kas notikuši un reģistrēti maksājumu bilancē. Otrkārt, daļu no vērtības izmaiņām pozīcijās attiecīgā laika posma sākumā un beigās rada izmaiņas parādīto finanšu aktīvu un pasīvu cenās. Treškārt, gadījumā, ja krājumi ir denominēti valūtās, kas nav starptautisko investīciju bilancē izmantotās norēķinu vienības, vērtības ietekmē arī valūtu maiņas kursu izmaiņas pret citām valūtām. Visbeidzot, citas izmaiņas, kas nav radušās iepriekš minēto faktoru dēļ, uzskata kā attiecināmas uz "citām korekcijām".

Pareiza euro zonas finanšu plūsmu un krājumu saskaņošana prasa nošķirt vērtību izmaiņas, kas radušās cenu izmaiņu, maiņas kursu izmaiņu un citu korekciju dēļ.

Starptautisko investīciju bilances piemērošanas jomai jābūt iespējami tuvu maksājumu plūsmas ceturkšņa bilances piemērošanas jomai. Jēdzieni, definīcijas un iedalījumi ir atbilstīgi tiem, ko izmanto maksājumu plūsmu ceturkšņa bilancē. Ciktāl tas ir iespējams, datiem par starptautisko investīciju bilanci jāsakān ar citiem statistikas datiem, tādiem kā naudas un banku statistika, finanšu konti un nacionālie konti.

Attiecībā uz mēneša un ceturkšņa maksājumu bilanci VCB savā starptautisko investīciju bilances statistikā ir jānošķir turējumi attiecībā uz iesaistītajām dalībvalstīm un visas citas ārējās pozīcijas. Portfeļieguldījumu kontos ir jānošķir euro zonas rezidentu izdoto vērtspapīru turējumi un ārpus euro zonas rezidentu izdoto vērtspapīru turējumi. Statistiku par euro zonas portfeļieguldījumu neto aktīviem apkopo, apkopojot paziņotos neto aktīvus vērtspapīriem, ko emitējuši ārpus euro zonas rezidenti. Statistiku par euro zonas portfeļieguldījumu neto pasīviem apkopo, konsolidējot neto valsts pasīvu kopējo daudzumu un neto turējumus vērtspapīriem, ko emitējuši un iegādājušies euro zonas rezidenti.

VCB jāiesniedz ceturkšņa un gada turējumi atbilstoši tam pašam iedalījumam pa sektoriem "tiešās investīcijas", "portfeļieguldījumu aktīvi" un "citi ieguldījumi" kā maksājumu plūsmu ceturkšņa bilancei.

Lai ECB apkopotu euro zonas portfeļieguldījumu neto pasīvu iedalījumu pa sektoriem, prasības, ko uzliek valstu centrālajām bankām attiecībā uz starptautisko investīciju bilanci, ir tās pašas, kādas ir maksājumu plūsmu bilancei saskaņā ar šīs pamatnostādnes 2. panta 6. punktu.

Portfeļieguldījumu aktīvus un pasīvus starptautisko investīciju bilancē apkopo tikai no krājumu datiem.

Sākot no 2008. gada marta beigām VCB (un, attiecīgā gadījumā, citas kompetentas valstu statistikas iestādes) vāc vismaz datus par ceturkšņa portfeļieguldījumu aktīvu un pasīvu krājumiem uz vērtspapīrs pret vērtspapīru bāzes saskaņā ar vienu no modeļiem, kas izklāstīti VI pielikuma tabulā.

PIELIKUMS II

VAJADZĪGIE IEDALĪJUMI

1. TABULA

Valstu mēneša ieguldījums euro zonas maksājumu bilancē⁽¹⁾

	Kredits	Debets	Neto
I. Tekošais konts			
Preces	ārējs	ārējs	ārējs
Pakalpojumi	ārējs	ārējs	ārējs
Ienākumi			
Atlīdzība nodarbinātajiem	ārējs	ārējs	ārējs
Ieguldījumu ienākumi			
— tiešās investīcijas	ārējs	ārējs	ārējs
— portfeļieguldījumi	ārējs		valsts
— citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
Kārtējie pārvedumi	ārējs	ārējs	ārējs
II. Kapitāla konts	ārējs	ārējs	ārējs
	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
III. Finanšu konts			
Tiešās investīcijas			ārējs
Ārvalstīs			ārējs
— Pašu kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Reinvestētā peļņa			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Cits kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
Ekonomikā, par kuru ziņo			ārējs
— Pašu kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Reinvestētā peļņa			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Cits kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs

	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
Portfeļieguldījumi ⁽²⁾	ārējs/iekšējs	valsts	
Līdzdalības vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) Iestādes, kas nav MFI	ārējs/iekšējs	valsts	
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) Iestādes, kas nav MFI	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) Iestādes, kas nav MFI	ārējs/iekšējs	valsts	
Atvasinātie finanšu instrumenti			valsts
Citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	
Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	
No kuriem:			
Nauda un noguldījumi	ārējs		
MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	
— Ilgtermiņa	ārējs	ārējs	
— Īstermiņa	ārējs	ārējs	
Citi sektori	ārējs	ārējs	
No kuriem:			
Nauda un noguldījumi	ārējs		
Rezerves aktīvi	ārējs		

(1) "Ārējs" nozīmē darījumus ar ārpus euro zonas rezidentiem (portfeļieguldījumu aktīviem un saistītiem ienākumiem tas attiecas uz emitentu dzīvesvietu),
"iekšējs" nozīmē darījumus starp dažādām euro zonas dalībvalstīm,
"valsts" nozīmē visus pārrobežu darījumus, ko veic iesaistītās dalībvalsts rezidenti (izmanto vienīgi saistībā ar portfeļieguldījumu konta saistībām un atvasināto finanšu instrumentu kontu tīro bilanci).

(2) Iedalījums pēc sektoriem pamatojas uz i) euro zonas turētājiem ārpus euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu gadījumā; ii) euro zonas emitentiem euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu un portfeļieguldījumu pasīvu gadījumā.

2. TABULA

Valstu ceturkšņa ieguldījums euro zonas maksājumu bilancē ⁽¹⁾

	Kredits	Debets	Neto
I. Tekošais konts			
Preces	ārējs	ārējs	ārējs
Pakalpojumi	ārējs	ārējs	ārējs
Ienākumi			
Atbildība nodarbinātajiem	ārējs	ārējs	ārējs
Ieguldījumu ienākumi			
— Tiešās investīcijas	ārējs	ārējs	ārējs
— Līdzdalības ienākumi	ārējs	ārējs	ārējs
— Maksa par parādu (procenti)	ārējs	ārējs	ārējs
— Portfeļieguldījumi	ārējs		valsts
— Līdzdalības ienākumi (dividendes)	ārējs		valsts
— Maksa par parādu (procenti)	ārējs		valsts
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs		valsts
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs		valsts
— Citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
Kārtējie pārvedumi	ārējs	ārējs	ārējs
II. Kapitāla konts	ārējs	ārējs	ārējs
	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
III. Finanšu konts			
Tiešās investīcijas			ārējs
Ārvalstīs			ārējs
— Pašu kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Reinvestētā peļņa			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Cits kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
Ekonomikā, par kuru ziņo			ārējs
— Pašu kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs

	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
— Reinvestētā peļņa			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
— Cits kapitāls			ārējs
i) MFI (izņemot centrālās bankas)			ārējs
ii) Citi sektori			ārējs
Portfeļieguldījumi (?)	ārējs/iekšējs	valsts	
Līdzdalības vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	—	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
Atvasinātie finanšu instrumenti			valsts
i) Monetārās iestādes			valsts
ii) Valsts pārvalde			valsts
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)			valsts
iv) Citi sektori			valsts
Citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
i) Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
ii) Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	

	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
iv) Citi sektori	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
Rezerves aktīvi	ārējs		
Monetārais zelts	ārējs		
SDR	ārējs		
Rezerves pozīcija Starptautiskajā valūtas fondā (SVF)	ārējs		
Ārvalstu valūta	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Monetārajās iestādēs	ārējs		
— MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
— Vērtspapīri	ārējs		
— Pašu kapitāls	ārējs		
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs		
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs		
— Atvasinātie finanšu instrumenti	ārējs		
Citas prasības	ārējs		

(¹) "Ārējs" nozīmē darījumus ar ārpus euro zonas rezidentiem (portfeļieguldījumu aktīviem un saistītiem ienākumiem tas attiecas uz emitentu dzīvesvietu),
 "iekšējs" nozīmē darījumus starp dažādām euro zonas dalībvalstīm,
 "valsts" nozīmē visus pārrobežu darījumus, ko veic iesaistītās dalībvalsts rezidenti (izmanto vienīgi saistībā ar portfeļieguldījumu konta saistībām un atvasināto finanšu instrumentu kontu tīro bilanci).

(²) Iedalījums pēc sektoriem pamatojas uz i) euro zonas turētājiem ārpus euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu gadījumā; ii) euro zonas emitentiem euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu un portfeļieguldījumu pasīvu gadījumā.

3. TABULA

Eurosistēmas ikmēneša starptautiskās rezerves; ar rezervēm saistītās euro zonas saistībasI. *Oficiālie rezervju aktīvi un citi ārvalstu valūtas aktīvi (aptuvenā tirgus vērtība)***A. Oficiālie rezervju aktīvi**

- 1) Ārvalstu valūtas rezerves (konvertējamās ārvalstu valūtās)
  - a) Vērtspapīri, kuru
    - emitenta galvenā mītne ir euro zonā
  - b) Skaidrā nauda kopā un noguldījumi
    - i) citās VCB, Starptautisko norēķinu bankā (SNB) un SVF
    - ii) bankās, kuru galvenā mītne ir euro zonā un kas atrodas ārzemēs
    - iii) bankās, kuru galvenā mītne un atrašanās vieta ir ārzemēs
- 2) SVF rezerves pozīcija
- 3) SDR
- 4) zelts (iekļaujot zelta noguldījumus un zelta mijmaiņas darījumus)
- 5) citi rezerves aktīvi
  - a) atvasinātie finanšu instrumenti
  - b) aizdevumi ārpus banku nerezidentiem
  - c) citi

B. Citi ārvalstu valūtas aktīvi

- a) vērtspapīri, kas nav iekļauti oficiālajos rezerves aktīvos
- b) noguldījumi, kas nav iekļauti oficiālajos rezerves aktīvos
- c) aizdevumi, kas nav iekļauti oficiālajos rezerves aktīvos
- d) atvasinātie finanšu instrumenti, kas nav iekļauti oficiālajos rezerves aktīvos
- e) zelts, kas nav iekļauts oficiālajos rezerves aktīvos
- f) citi

II. *Iepriekš noteiktas ārvalstu valūtas aktīvu īstermiņa neto pārmaiņas (nominālvērtība)*

	Kopā	Maksājumu termiņa iedalījums (attiecīgā gadījumā atlikušais termiņš)		
		Līdz 1 mēnesim	Vairāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Vairāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
1. Aizdevumi, vērtspapīri un noguldījumi ārvalstu valūtā				
— aizplūde (-) Pamatsumma				
Procenti				
— ieplūde (+) Pamatsumma				
Procenti				
2. Ārpusbiržas nākotnes līgumu un biržā tirgto nākotnes līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas (t.sk. valūtas mijmaiņas līgumu otrais solis – ārpusbiržas nākotnes darījumi)				
a) Īsās pozīcijas (-)				
b) Garās pozīcijas (+)				

	Kopā	Maksājumu termiņa iedalījums (attiecīgā gadījumā atlikušais termiņš)		
		Līdz 1 mēnesim	Vairāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Vairāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
3. Citas (norādīt)				
— aizplūdes, kas saistītas ar repo darījumiem				
— ieplūdes, kas saistītas ar reverse repo darījumiem (+)				
— tirdzniecības kredīti (-)				
— tirdzniecības kredīti (+)				
— pārējie parādi kreditoriem (-)				
— pārējie debitoru parādi (+)				

III. Iespējamās ārvalstu valūtas aktīvu īstermiņa neto pārmaiņas (nominālvērtība)

	Kopā	Maksājumu termiņa iedalījums (attiecīgā gadījumā atlikušais termiņš)		
		Līdz 1 mēnesim	Vairāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Vairāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
1. Iespējamās saistības ārvalstu valūtā				
a) garantijas ar nodrošinājumu parādiem ar samaksas termiņu līdz 1 gadam				
b) pārējās iespējamās saistības				
2. Ārvalstu valūtā emitētie iespējas vērtspapīri (obligācijas ar pārdošanas iespēju)				
3.1 Neizmantotas beznosacījumu kredītlīnijas:				
a) citās valsts monetārajās iestādēs, SNB, SVF un citās starptautiskajās organizācijās				
— citās valsts monetārajās iestādēs (+)				
— SNB (+)				
— SVF (+)				
b) bankās un citās finanšu iestādēs ar galveno mītņi ziņojuma iesniedzējā valstī (+)				
c) bankās un citās finanšu iestādēs ar galveno mītņi ārpus ziņojuma iesniedzējas valsts (+)				
3.2 Neizmantotas beznosacījumu kredītlīnijas, kas atveltas:				
a) citām valsts monetārajām iestādēm, SNB, SVF un citām starptautiskajām organizācijām				
— citām valsts monetārajām iestādēm (-)				
— SNB (-)				
— SVF (-)				
b) bankām un citām finanšu iestādēm ar galveno mītņi ziņojuma iesniedzējā valstī (-)				
c) bankām un citām finanšu iestādēm ar galveno mītņi ārpus ziņojuma iesniedzējas valsts (-)				

	Kopā	Maksājumu termiņa iedalījums (attiecīgā gadījumā atlikušais termiņš)		
		Līdz 1 mēnesim	Vairāk par 1 mēnesi un līdz 3 mēnešiem	Vairāk par 3 mēnešiem un līdz 1 gadam
<p>4. Iespējas līgumu ārvalstu valūtā, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas</p> <p>a) īsās pozīcijas</p> <p>i) nopirktās pārdošanas iespējas</p> <p>ii) vēl neizmantotās pirkšanas iespējas</p> <p>b) garās pozīcijas</p> <p>i) nopirktās pirkšanas iespējas</p> <p>ii) vēl neizmantotās pārdošanas iespējas</p>				
PRO MEMORIA: Ienesīgie iespēju līgumi				
<p>1) Pie pašreizējā valūtas kursa</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p> <p>2) + 5 % (5 % samazinājums)</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p> <p>3) – 5 % (5 % palielinājums)</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p> <p>4) + 10 % (10 % samazinājums)</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p> <p>5) – 10 % (10 % palielinājums)</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p> <p>6) Citi (norādīt)</p> <p>a) īsā pozīcija</p> <p>b) garā pozīcija</p>				

IV. Papildposteņi

1) Jāziņo ar parasto regularitāti un laicīgumu:

- a) īstermiņa parādi iekšzemes valūtā, kas indeksēti atbilstīgi ārvalstu valūtas kursam
- b) finanšu instrumenti, kas denominēti ārvalstu valūtā un par kuriem norēķini veikti ar citiem līdzekļiem (piem., iekšzemes valūtā)
  - bezpiegādes ārpusbiržas nākotnes līgumi
    - i) īsās pozīcijas
    - ii) garās pozīcijas
  - pārējie instrumenti
- c) iekļāti aktīvi
  - iekļauti rezerves aktīvos
  - iekļauti citos ārvalstu valūtas aktīvos

- d) vērtspapīri, kas aizdoti vai iesaistīti *repo* darījumos
  - aizdoti vai iesaistīti *repo* darījumos un iekļauti I iedaļā
  - aizdoti vai iesaistīti *repo* darījumos, bet nav iekļauti I iedaļā
  - aizņemti vai iegūti un iekļauti I iedaļā
  - aizņemti vai iegūti, bet nav iekļauti I iedaļā
- e) ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem saistītie aktīvi (neto, tirgus vērtībā)
  - ārpusbiržas nākotnes līgumi
  - biržā tirgotie nākotnes līgumi
  - mijmaiņas līgumi
  - iespējas līgumi
  - pārējie
- f) atvasinātie finanšu instrumenti (ārpusbiržas nākotnes līgumi, biržā tirgotie nākotnes līgumi vai iespējas līgumi), kuru atlikušais termiņš ir ilgāks par vienu gadu un par kuriem jāveic maksājumi biržas nodrošinājuma kontā
  - ārpusbiržas nākotnes līgumu un biržā tirgoto nākotnes valūtas maiņas līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas (t.sk. valūtas mijmaiņas līgumu otrais solis – ārpusbiržas nākotnes darījumi)
    - i) īsās pozīcijas
    - ii) garās pozīcijas
  - ārvalstu valūtas iespējas līgumu, kas saistīti ar iekšzemes valūtas pirkšanu/pārdošanu, kopējās īsās un garās pozīcijas
    - i) īsās pozīcijas
      - nopirktās pārdošanas iespējas
      - vēl neizmantotās pirkšanas iespējas
    - ii) garās pozīcijas
      - nopirktās pirkšanas iespējas
      - vēl neizmantotās pārdošanas iespējas
- 2) Retāk izziņojami (piem., vienreiz gadā):
  - a) rezervju sastāvs (pa valūtu grupām)
    - SDR groza valūtas
    - valūtas, kas nav iekļautas SDR grozā

4. TABULA

Valstu ceturkšņa ieguldījums starptautisko investīciju bilanciē ⁽¹⁾

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
I. Tiešās investīcijas			ārējs
Ārvalstīs	ārējs		
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa	ārējs		
i) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
ii) Citi sektori	ārējs		
— Cits kapitāls	ārējs		
i) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
ii) Citi sektori	ārējs		
Ekonomikā, par kuru ziņo		ārējs	
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa		ārējs	
i) MFI (izņemot centrālās bankas)		ārējs	
ii) Citi sektori		ārējs	
— Cits kapitāls		ārējs	
i) MFI (izņemot centrālās bankas)		ārējs	
ii) Citi sektori		ārējs	
II. Portfeļieguldījumi ⁽²⁾			
Līdzdalības vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	—	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
III. Atvasinātie finanšu instrumenti	ārējs	ārējs	ārējs
i) Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	ārējs
ii) Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	ārējs
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	ārējs
iv) Citi sektori	ārējs	ārējs	ārējs

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
IV. Citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
i) Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
ii) Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
iv) Citi sektori	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
V. Rezerves aktīvi	ārējs		
Monetārais zelts	ārējs		
SDR	ārējs		
Rezerves pozīcija SVF	ārējs		
Ārvalstu valūta	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Monetārajās iestādēs	ārējs		
— MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
— Vērtspapīri	ārējs		
— Pašu kapitāls	ārējs		
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs		
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs		
— Atvasinātie finanšu instrumenti	ārējs		
Citas prasības	ārējs		
(¹) "Ārējs" nozīmē pozīcijas ar ārpus euro zonas rezidentiem (portfeļieguldījumu aktīviem tas attiecas uz emitentu dzīvesvietu), "iekšējs" nozīmē pozīcijas starp dažādām euro zonas dalībvalstīm, "valsts" nozīmē visas pārrobežu pozīcijas iesaistītās dalībvalsts rezidentiem (izmanto vienīgi saistībā ar portfeļieguldījumu konta saistībām un atvasināto finanšu instrumentu kontu tīro bilanci).			
(²) Iedalījums pēc sektoriem pamatojas uz i) euro zonas turētājiem ārpus euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu gadījumā; ii) euro zonas emitentiem euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu un portfeļieguldījumu pasīvu gadījumā.			

5. TABULA

Valstu gada ieguldījums starptautisko investīciju bilancē ⁽¹⁾

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
I. Tiešās investīcijas			ārējs
Ārvalstīs	ārējs		
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa	ārējs		
i) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
ii) Citi sektori	ārējs		
No kuriem:			
Kapitāls biržā kotētās ārvalstu sabiedrībās (tirgus vērtība)		ārējs	
Kapitāls biržā nekotētās ārvalstu sabiedrībās (bilances vērtība)		ārējs	
Papildposteņi:			
Kapitāls biržā kotētās ārvalstu sabiedrībās (bilances vērtība)		ārējs	
— Cits kapitāls	ārējs		
i) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
ii) Citi sektori	ārējs		
Ekonomikā, par kuru ziņo		ārējs	
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa		ārējs	
i) MFI (izņemot centrālās bankas)		ārējs	
ii) Citi sektori		ārējs	
No kuriem:			
Kapitāls biržā kotētās euro zonas sabiedrībās (tirgus vērtība)		ārējs	
Kapitāls biržā nekotētās euro zonas sabiedrībās (bilances vērtība)		ārējs	
Papildposteņi:			
Kapitāls biržā kotētās euro zonas sabiedrībās (bilances vērtība)		ārējs	
— Cits kapitāls		ārējs	
i) MFI (izņemot centrālās bankas)		ārējs	
ii) Citi sektori		ārējs	
II. Portfeļieguldījumi ⁽²⁾			
Līdzdalības vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	—	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	—	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
i) Monetārās iestādes	ārējs/iekšējs	valsts	
ii) Valsts pārvalde	ārējs/iekšējs	valsts	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs/iekšējs	valsts	
iv) Citi sektori	ārējs/iekšējs	valsts	
III. Atvasinātie finanšu instrumenti	ārējs	ārējs	ārējs
i) Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	ārējs
ii) Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	ārējs
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	ārējs
iv) Citi sektori	ārējs	ārējs	ārējs
IV. Citi ieguldījumi	ārējs	ārējs	ārējs
i) Monetārās iestādes	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
ii) Valsts pārvalde	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
iv) Citi sektori	ārējs	ārējs	
— Tirdzniecības kredīti	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	ārējs	ārējs	
— Aizdevumi	ārējs		
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Citi aktīvi/pasīvi	ārējs	ārējs	
V. Rezerves aktīvi	ārējs		
Monetārais zelts	ārējs		
SDR	ārējs		
Rezerves pozīcija SVF	ārējs		
Ārvalstu valūta	ārējs		

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
— Nauda un noguldījumi	ārējs		
— Monetārajās iestādēs	ārējs		
— MFI (izņemot centrālās bankas)	ārējs		
— Vērtspapīri	ārējs		
— Pašu kapitāls	ārējs		
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs		
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs		
— Atvasinātie finanšu instrumenti	ārējs		
Citas prasības	ārējs		

(¹) "Ārējs" nozīmē pozīcijas ar ārpus euro zonas rezidentiem (portfeļieguldījumu aktīviem tas attiecas uz emitentu dzīvesvietu), "iekšējs" nozīmē pozīcijas starp dažādām euro zonas dalībvalstīm, "valsts" nozīmē visas pārrobežu pozīcijas iesaistītās dalībvalsts rezidentiem (izmanto vienīgi saistībā ar portfeļieguldījumu konta saistībām un atvasināto finanšu instrumentu kontu tiro bilanci).

(²) Iedalījums pēc sektoriem pamatojas uz i) euro zonas turētājiem ārpus euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu gadījumā; ii) euro zonas emitentiem euro zonas portfeļieguldījumu aktīvu un portfeļieguldījumu pasīvu gadījumā.

6. TABULA

Parāda vērtspapīru statistika, kas vajadzīga euro kā ieguldījumu valūtas starptautiskās nozīmes analīzei ⁽¹⁾

		Darījumi pirmajos/pēdējos sešos gada mēnešos	
		Aktīvi	Pasīvi
Euro	Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts
	— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts
	— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts
	Pozīcijas jūnija beigās/decembra beigās		
		Aktīvi	Pasīvi
	Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
ASV dolāri	Darījumi pirmajos/pēdējos sešos gada mēnešos		
		Aktīvi	Pasīvi
	Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts
	— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts
	— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts
	Pozīcijas jūnija beigās/decembra beigās		
	Aktīvi	Pasīvi	
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	
Citas valūtas	Darījumi pirmajos/pēdējos sešos gada mēnešos		
		Aktīvi	Pasīvi
	Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts
	— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts
	— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts
	Pozīcijas jūnija beigās/decembra beigās		
	Aktīvi	Pasīvi	
Parāda vērtspapīri	ārējs/iekšējs	valsts	
— Obligācijas un parādzīmes	ārējs/iekšējs	valsts	
— Naudas tirgus instrumenti	ārējs/iekšējs	valsts	

(1) "Ārējs" nozīmē darījumus / bilances attiecībā uz ārpus euro zonas rezidentiem (portfeļieguldījumu aktīviem un saistītiem ienākumiem tas attiecas uz emitentu dzīvesvietu).
 "iekšējs" nozīmē darījumus / bilances attiecībā uz dažādām euro zonas dalībvalstīm.
 "valsts" nozīmē visus pārrobežu darījumus, ko veic iesaistītās dalībvalsts rezidenti, vai bilances attiecībā uz tiem (izmanto vienīgi saistībā ar portfeļieguldījumu konta saistībām un atvasināto finanšu instrumentu kontu tiro bilanci).

7. TABULA

Valstu ceturkšņa ieguldījums euro zonas maksājumu bilanci pēc ģeogrāfiskā iedalījuma ⁽¹⁾

	Kredīts	Debets	Neto
I. Tekošais konts			
Preces	3. posms	3. posms	3. posms
Pakalpojumi	3. posms	3. posms	3. posms
Ienākumi			
Atlīdzība nodarbinātajiem	3. posms	3. posms	3. posms
Ieguldījumu ienākumi			
— Tiešās investīcijas	3. posms	3. posms	3. posms
— Portfeļieguldījumi	3. posms		
— Citi ieguldījumi	3. posms	3. posms	3. posms
Kārtējie pārvedumi	3. posms	3. posms	3. posms
II. Kapitāla konts	3. posms	3. posms	3. posms
	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
III. Finanšu konts			
Tiešās investīcijas			3. posms
Ārvalstīs			3. posms
— Pašu kapitāls			3. posms
— Reinvestētā peļņa			3. posms
— Cits kapitāls			3. posms
Ekonomikā, par kuru ziņo			3. posms
— Pašu kapitāls			3. posms
— Reinvestētā peļņa			3. posms
— Cits kapitāls			3. posms
Portfeļieguldījumi	3. posms		
Līdzdalības vērtspapīri	3. posms		
Parāda vērtspapīri	3. posms		
— Obligācijas un parādzīmes	3. posms		
— Naudas tirgus instrumenti	3. posms		
Atvasinātie finanšu instrumenti			
Citi ieguldījumi	3. posms	3. posms	3. posms
i) Monetārās iestādes	3. posms	3. posms	
ii) Valsts pārvalde	3. posms	3. posms	
— Tirdzniecības kredīti	3. posms	3. posms	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	3. posms	3. posms	
— Aizdevumi	3. posms		
— Nauda un noguldījumi	3. posms		
— Citi aktīvi/pasīvi	3. posms	3. posms	

	Tīrie aktīvi	Tīrie pasīvi	Neto
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	3. posms	3. posms	
iv) Citi sektori	3. posms	3. posms	
— Tirdzniecības kredīti	3. posms	3. posms	
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	3. posms	3. posms	
— Aizdevumi	3. posms		
— Nauda un noguldījumi	3. posms		
— Citi aktīvi/pasīvi	3. posms	3. posms	
Rezerves aktīvi			

(¹) 3. posms attiecas uz ģeogrāfisko iedalījumu, kas izlāstīts 9. tabulā.

8. TABULA

Valstu gada ieguldījums starptautisko investīciju bilancē pēc ģeogrāfiskā iedalījuma ⁽¹⁾

	Aktīvi	Pasīvi	Neto
I. Tiešās investīcijas			
Ārvalstīs	3. posms		
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa	3. posms		
— Cits kapitāls	3. posms		
Ekonomikā, par kuru ziņo		3. posms	
— Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa		3. posms	
— Cits kapitāls		3. posms	
II. Portfeļieguldījumi			
Līdzdalības vērtspapīri	3. posms		
Parāda vērtspapīri	3. posms		
— Obligācijas un parādzīmes	3. posms		
— Naudas tirgus instrumenti	3. posms		
III. Atvasinātie finanšu instrumenti			
IV. Citi ieguldījumi	3. posms	3. posms	3. posms
i) Monetārās iestādes	3. posms	3. posms	
ii) Valsts pārvalde	3. posms	3. posms	
— Tirdzniecības kredīti	3. posms		
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	3. posms		
— Aizdevumi	3. posms		
— Nauda un noguldījumi	3. posms		
— Citi aktīvi/pasīvi	3. posms	3. posms	
iii) MFI (izņemot centrālās bankas)	3. posms	3. posms	
iv) Citi sektori	3. posms	3. posms	
— Tirdzniecības kredīti	3. posms		
— Aizdevumi/nauda un noguldījumi	3. posms		
— Aizdevumi	3. posms		
— Nauda un noguldījumi	3. posms		
— Citi aktīvi/pasīvi	3. posms		
V. Rezerves aktīvi			

⁽¹⁾ 3. posms attiecas uz ģeogrāfisko iedalījumu, kas izlāstīts 9. tabulā.

9. TABULA

ECB ģeogrāfiskie iedalījumi ceturkšņa maksājumu plūsmu bilancei un ikgadējiem starptautisko investīciju bilances datiem

— Dānija
— Zviedrija
— Apvienotā Karaliste
— ES iestādes ⁽¹⁾
— Citas ES dalībvalstis (t.i., Čehijas Republika, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Ungārija, Malta, Polija, Slovēnija un Slovēnija) ⁽²⁾
— Šveice
— Kanāda
— ASV
— Japāna
— Ārzonas centri ⁽³⁾
— Starptautiskās organizācijas, izņemot ES iestādes ⁽⁴⁾
— Atlikums ⁽⁵⁾

10. TABULA

Teritorijas, kas ir euro zonas dalībvalstu daļa vai valstis, kas ir ar tām saistītas

Teritorijas, kas veido daļu no euro zonas:

- Helgolande: Vācija,
- Kanāriju salas, Seūta un Meliļa: Spānija,
- Monako, Gajāna, Gvadelupa, Martinika, Reinjona, Senpjēra un Mikelona, Majota: Francija,
- Madeira, Azoru salas: Portugāle,
- Ālandes salas: Somija.

Teritorijas, kas ir saistītas ar euro zonas dalībvalstīm un iekļaujamas "pārējā pasaulē":

- Bīzingena (nav Vācija),
- Andora (nav ne Spānija, ne Francija),
- Nīderlandes Antiļas un Aruba (nav Nīderlande),
- Franču Polinēzija, Jaunkaledonija un Volisa un Futuna (nav Francija),
- Sanmarīno un Vatikāns (nav Itālija).

⁽¹⁾ Sastāvu skatīt 12. tabulā. Atsevišķs iedalījums nav prasīts.

⁽²⁾ Atsevišķs iedalījums nav prasīts.

⁽³⁾ Obligāti tikai maksājumu bilances finanšu kontam, saistītajiem ienākumu kontiem un starptautisko investīciju bilancei. Par tekošā konta (izņemot ienākumus) plūsmām attiecībā uz ārzonas centriem var ziņot gan atsevišķi, gan, sīkāk neiedalot, atlikuma kategorijā. Sastāvu skatīt 11. tabulā. Atsevišķs iedalījums nav prasīts.

⁽⁴⁾ Sastāvu skatīt 12. tabulā. Atsevišķs iedalījums nav prasīts.

⁽⁵⁾ Aprēķināts kā atlikums (no valsts kopējā ieguldījuma euro zonas maksājumu bilancē/starptautisko investīciju bilances posteņa atņemot summas, kas atbilst iepriekš uzskaitītajiem partneriem).

11. TABULA

Ārzonu centru saraksts ECB ģeogrāfiskā iedalījuma ceturkšņa maksājumu plūsmu bilancei un ikgadējiem starptautisko investīciju bilances datiem

ISO kodi	Eurostat + ESAO Ārzonu finanšu centri
AD	Andora
AG	Antigva un Barbuda
AI	Angilja
AN	Nīderlandes Antiļas
BB	Barbadosa
BH	Bahreina
BM	Bermudu salas
BS	Bahamu salas
BZ	Beliza
CK	Kuka salas
DM	Dominika
GD	Grenāda
GG	Gērsija
GI	Gibraltārs
HK	Hongkonga
IM	Menas sala
JE	Džērsija
JM	Jamaika
KN	Sentkitsa–Nevisa
KY	Kaimanu salas
LB	Libāna
LC	Sentlūsija
LI	Lihtenšteina
LR	Libērija
MH	Māršala salas
MS	Montserrata
MV	Maldivu salas
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Filipīnas
SG	Singapūra
TC	Tērksas un Kaikosas salas
VC	Sentvinsenta un Grenadīnas
VG	Britu Virdžīnu salas
VI	ASV Virdžīnu salas
VU	Vanuatu
WS	Samoa

12. TABULA

**Starptautisko organizāciju saraksts⁽¹⁾ ECB ģeogrāfiskā iedalījuma ceturkšņa maksājumu plūsmu bilancei un
ikgadējiem starptautisko investīciju bilances datiem**

1. Eiropas Savienības iestādes
1.1. <i>Galvenās Eiropas Savienības iestādes un struktūrvienības (izņemot ECB)</i>
EIB (Eiropas Investīciju banka)
EK (Eiropas Komisija)
EAF (Eiropas Attīstības fonds)
EIF (Eiropas Investīciju fonds)
1.2. <i>Citas Eiropas Savienības iestādes un struktūrvienības, uz ko attiecas kopbudžets</i>
Eiropas Parlaments
Eiropas Savienības Padome
Tiesa
Revīzijas palāta
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Reģionu komiteja
Citas Eiropas Savienības iestādes un struktūrvienības
2. Starptautiskās organizācijas
2.1. <i>Starptautiskās monetārās organizācijas</i>
SVF (Starptautiskais valūtas fonds)
SNB (Starptautisko norēķinu banka)
2.2. <i>Starptautiskās nemonetārās organizācijas</i>
2.2.1. <i>Galvenās Apvienoto Nāciju organizācijas</i>
PTO (Pasaules tirdzniecības organizācija)
SRAB (Starptautiskā rekonstrukcijas un attīstības banka)
SAA (Starptautiskā attīstības asociācija)
2.2.2. <i>Citas Apvienoto Nāciju organizācijas</i>
UNESCO (ANO Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija)
FAO (Pārtikas un lauksaimniecības organizācija)
PVO (Pasaules veselības organizācija)
SLAF (Starptautiskais lauksaimniecības attīstības fonds)
SFS (Starptautiskā finanšu sabiedrība)
DIGA (Daudzpusējā ieguldījumu garantiju aģentūra)
UNICEF (ANO Bērnu fonds)
UNHCR (ANO augstais komisārs bēgļu jautājumos)
UNRWA (ANO palīdzības un darba aģentūra Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos)
IAEA (Starptautiskā atomenerģijas aģentūra)
SDO (Starptautiskā darba organizācija)
ITU (Starptautiskā telekomunikāciju savienība)

⁽¹⁾ Pamatojas uz Eiropas Komisijas (Eurostat) Maksājumu Bilances rokasgrāmatu.

2.2.3. Citas galvenās starptautiskās iestādes un struktūrvienības (izņemot ECB)
ESAO (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija)
AAB (Amerikas Attīstības banka)
AfDB (Āfrikas Attīstības banka)
AsDB (Āzijas attīstības banka)
ERAB (Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka)
ZDAIS (Ziemeļu un Dienvidu Amerikas ieguldījumu sabiedrība)
ZIS (Ziemeļvalstu Investīciju banka)
SESB (Starptautiskā ekonomiskās sadarbības banka)
SIB (Starptautiskā investīciju banka)
KJBVAB (Karību jūras baseina valstu attīstības banka)
AMF (Arābu monetārais fonds)
BADEA (<i>Banque arabe pour le développement économique en Afrique</i>)
CAVAB (Centrālāfrikas valstu attīstības banka)
Āfrikas Attīstības fonds
Āzijas Attīstības fonds
Fonds spécial unifié de développement
CAEIB (Centrālamerikas ekonomikas integrācijas banka)
AAS (Andu Attīstības sabiedrība)
2.2.4. Citas starptautiskās organizācijas
NATO (Ziemeļatlantijas Līguma organizācija)
Eiropas Padome
SSKK (Starptautiskā Sarkanā Krusta komiteja)
EKA (Eiropas Kosmosa aģentūra)
EPO (Eiropas Patentu organizācija)
EUROCONTROL (Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija)
EUTELSAT (Eiropas Satelīttelekomunikāciju organizācija)
INTELSAT (Starptautiskā satelīttelekomunikāciju organizācija)
EBU/UER (Eiropas Raidorganizāciju savienība/ <i>Union européenne de radio-télévision</i>)
EUMETSAT (Eiropas Organizācija meteoroloģisko satelītu izmantošanai)
EDO (Eiropas Dienvidu observatorija)
EVTLPC (Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centrs)
EMBL (Eiropas Molekulārās bioloģijas laboratorija)
CERN (Eiropas Kodolpētījumu organizācija)
SMO (Starptautiskā migrācijas organizācija)

13. TABULA

Prasību un termiņu kopsavilkums

Postenis	1. pārskata periods	1. nosūtīšana/termiņš	Attiecīgais pamatnostādnes noteikums
Ģeogrāfiskais iedalījums (izņemot citus ieguldījumu instrumentus)			2. p. 4. p., III pielikuma 2. iedaļa
Ceturkšņa maksājumu bilance	2003. g. 1. cet. līdz 2004. g. 1. cet.	2004. gada jūnija beigas	II pielikums, 7. tabula
Gada starptautisko investīciju bilance	2002. un 2003. gads	2004. gada septembra beigas	II pielikums, 8. tabula
Ģeogrāfiskais iedalījums citiem ieguldījumu instrumentiem			2. p. 4. p., III pielikuma 2. iedaļa
Ceturkšņa maksājumu bilance	2004. g. 1. cet. līdz 2005. g. 1. cet.	2005. gada septembra beigas	II pielikums, 7. tabula
Gada starptautisko investīciju bilance	2003. un 2004. gads	2005. gada septembra beigas	II pielikums, 8. tabula
Ceturkšņa starptautisko investīciju bilance	2003. g. 4. cet. līdz 2004. g. 3. cet.	2004. gada decembra beigas	3. p. 4. p.
Portfeljieguldījumi s-b-s			
Ceturkšņa starptautisko investīciju bilance	2007. g. 4. cet. pozīcija	2008. gada marta beigas	2. p. 6. p.
Gada starptautisko investīciju bilance	2007. gads	2008. gada septembra beigas	2. p. 6. p.
Portfeljieguldījumu (iekšēju) aktīvi iedalīti pēc emitenta sektora			2. p. 3. p.
Mēneša maksājumu bilance	2006. gada janvāris līdz aprīlis	2006. gada jūnijs	II pielikums, 1. tabula
Ceturkšņa maksājumu bilance	2006. gada 1. cet.	2006. gada jūnija beigas	II pielikums, 2. tabula
Ceturkšņa starptautisko investīciju bilance	2005. g. 4. cet. un 2006. g. 1. cet.	2006. gada jūnija beigas	II pielikums, 4. līdz 5. tabula
Gada starptautisko investīciju bilance	2005. gads	2006. gada septembra beigas	II pielikums, 4. līdz 5. tabula
ĀTI papildus iedalījums pēc pašu kapitāla krājumu novērtēšanas			III pielikums, 1.3. punkts
Gada starptautisko investīciju bilance	2004. un 2005. gads	2006. gada septembra beigas	II pielikums 5. tabula un III pielikuma 1. tabula
Iedalījums pēc aizdevumiem un noguldījumiem			
Mēneša maksājumu bilance	2004. gada janvāris un februāris	2004. gada aprīlis	II pielikums, 1. tabula
Ceturkšņa maksājumu bilance	2004. gada 1. cet.	2004. gada jūnija beigas	II pielikums, 2. tabula
Ceturkšņa starptautisko investīciju bilance	2003. g. 4. cet. līdz 2004. g. 3. cet.	2004. gada decembra beigas	II pielikums, 4. tabula
Gada starptautisko investīciju bilance	2003. gads	2004. gada septembra beigas	II pielikums, 5. tabula

Postenis	1. pārskata periods	1. nosūtīšana/termiņš	Attiecīgais pamatnostādnes noteikums
Parāda vērtspapīru iedalījums pēc valūtas (EUR/ne EUR)			3. p. 6. p.
Sešu mēnešu darījumi	2004. gada jūlijs līdz decembris	2005. gada jūnija beigas	II pielikums, 6. tabula
Jūnija beigu/decebtra beigu pozīcija	2004. gads	2005. gada jūnija beigas	II pielikums, 6. tabula
Parāda vērtspapīru iedalījums pēc valūtas (EUR/USD/citas valūtas)			3. p. 6. p.
Sešu mēnešu darījumi	2007. gada jūlijs līdz decembris	2008. gada jūnija beigas	II pielikums, 6. tabula
Jūnija beigu/decebtra beigu pozīcija	2007. gads	2008. gada jūnija beigas	II pielikums, 6. tabula

III PIELIKUMS

Jēdzieni un definīcijas, kas lietojamas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā un starptautisko rezervju matricā

Lai izveidotu nozīmīgu apkopotu euro zonas ārējo statistiku, ir noteikti jēdzieni un definīcijas maksājumu bilances statistikas (ienākumi, kapitāls un finanšu konti), starptautisko investīciju bilances statistikas un starptautisko rezervju matricas jomā. Šo jēdzienu un definīciju pamatā ir tā sauktie Īstenošanas pasākumi (1996. gada jūlijs) un papildu dokumenti, ko apstiprinājusi Eiropas Centrālās bankas (ECB) Padome. Kā atsauce šo jēdzienu un definīciju formulēšanā ir izmantoti pašreizējie starptautiskie standarti, tādi kā Starptautiskā valūtas fonda (SVF) Maksājumu bilances rokasgrāmata (turpmāk tekstā – "BPM5") un SVF/Starptautisko norēķinu bankas matrica par starptautiskajām rezervēm un ārvalstu valūtas likviditāti. Vissvarīgākie saskaņošanas priekšlikumi ir uzskaitīti turpmāk saskaņā ar ECB metodiskajām piezīmēm par "Euro zonas maksājumu bilanci un starptautisko investīciju bilanci (iekļaujot rezerves)" ("*Balance of payments and international investment position of the euro area (including reserves)*"), kas ir publicētas tās tīmekļa vietnē: <http://www.ecb.int>. Bez tam norādījumi pieejami 2. un 3. nodaļā ECB publikācijā "Eiropas Savienības maksājumu bilances/starptautisko investīciju bilances statistikas metodes" ("*European Union balance of payments/international investment position statistical methods*") (turpmāk tekstā – "BoP Book"), ko katru gadu pārskata un kas ir pieejama tīmekļa vietnē un uz papīra.

1. Izraudzīti jēdzieni un definīcijas**1.1. Ieguldījumu ienākumi (sk. arī BoP Book 3.4. iedaļu)**

Ieguldījumu ienākumi iekļauj ienākumus, kas atvasināti no euro zonas rezidenta īpašumtiesībām uz ārpus euro zonas finanšu aktīvu (kredītu) un, simetriski, ienākumus, kas atvasināti no ārpus euro zonas rezidenta īpašumtiesībām uz euro zonas finanšu aktīvu (debetu). Tā kā peļņa un zaudējumi no (kapitāla) turējuma ir atsevišķi identificējami. Tos neklasificē kā ieguldījumu ienākumus, bet kā ieguldījumu vērtības izmaiņas tirgus cenas attīstības dēļ.

Ieguldījumu ienākumi iekļauj ienākumus, ko rada tiešās investīcijas, portfeļieguldījumi un citi ieguldījumi un Eurosistēmas rezerves aktīvi. Tomēr neto pārmaiņas, kas saistītas ar procentu līkmu atvasinātajiem instrumentiem, reģistrē finanšu kontā pie "atvasinātajiem finanšu instrumentiem". Reinvestēto peļņu reģistrē pie "tiešo investīciju ienākumiem". Tos definē kā tiešā investora daļu kopējā konsolidētajā peļņā, ko nopelnījis tiešo investīciju uzņēmums attiecīgajā pārskata periodā (pēc nodokļu, procentu un amortizācijas atskaitīšanas) mīnus dividendes, kas jāmaksā pārskata periodā, pat ja minētās dividendes attiecas uz peļņu, kas nopelnīta iepriekšējos periodos.

Maksājumu datu mēneša un ceturkšņa bilances prasības ir gandrīz identiskas SVF standarta sastāvdaļām, kas definētas BPM5. Galvenā atšķirība ir, ka ECB neprasa tiešo investīciju līdzdalības ienākumu iedalīt sadalītajā un nesadalītajā peļņā.

Procentu ienākumus reģistrē pēc uzkrājumu principa (tas nav prasīts par mēneša datiem). Dividendes reģistrē dienā, kad tās kļūst maksājamas. Reinvestēto peļņu jāreģistrē laika posmā, kad tie ir nopelnīti.

1.2. Kapitāla kants (sk. arī BoP Book 3.6. iedaļu)

Kapitāla kants iekļauj kapitāla pārvedumus un neražoto nefinanšu aktīvu iegādāšanos/realizāciju. Kārtējie pārvedumi jāreģistrē tekošajā kontā. Kapitāla pārvedumi sastāv no i) pamatlīdzekļu īpašumtiesību tālāknodošanas; ii) līdzekļu tālāknodošanas, kas ir saistīta ar pamatlīdzekļu iegādāšanos vai realizāciju vai ir no tās atkarīga; un iii) kreditoru veiktas saistību dzēšanas, nesāņemot pretī nekādu atlīdzību. Kapitāla pārvedumi var būt skaidrā naudā vai natūrā (tādi kā parāda atlaišana). Atšķirība starp tekošajiem pārvedumiem un kapitāla pārvedumiem praksē ir atkarīga no tā, kā pārvedumu izmanto saņēmēja valsts. Neražoto nefinanšu aktīvu iegādāšanās/realizācija iekļauj galvenokārt nemateriālos aktīvus, tādus kā patenti, noma vai citi pārvedami līgumi. Šajā kapitāla konta postenī ir jāreģistrē tikai attiecīgo aktīvu iegādāšanās/pārdošana, bet ne to izmantošana.

Tā kā SVF kapitāla kanta standarta komponenti sastāv no sektoru iedalījuma posteņos "valsts pārvalde" un "citi sektori" (ar turpmāku sīkāku iedalījumu), ECB apkopo tikai kapitāla kanta paušalsummu bez jebkāda iedalījuma.

1.3. Tiešās investīcijas (sk. arī BoP Book 3.7. iedaļu)

Tiešās investīcijas ir starptautisko investīciju kategorija, kas atspoguļo vienā ekonomikā rezidējošas vienības mērķi iegūt ilgstošas intereses uzņēmumā, kas rezidē citā ekonomikā. Atbilstīgi starptautiskajiem standartiem (SVF) pielieto "10% īpašumtiesību kritēriju", lai secinātu par tiešo investīciju sakarības pastāvēšanu, t.i., ilgstošām interesēm euro zonas maksājumu bilances/starptautisko investīciju bilances gadījumā. Pamatojoties uz šo kritēriju, tiešo investīciju sakarība var pastāvēt starp vairākiem radniecīgiem uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai saistība iekļauj vienu ķēdi vai vairākas ķēdes. Tā var paplašināties uz tiešajām investīcijām uzņēmuma filiālēs, apakšfiliālēs un līdzdalībniekos. Ja tiešās investīcijas ir noteiktas, visas turpmākās finanšu pārmaiņas/turējumus starp/prel saistītajām vienībām reģistrē kā tiešo investīciju darījumus/pozīcijas⁽¹⁾.

Ievērojot SVF standartus un *Eurostat*/ESAO pamatnostādnes, euro zonas tiešo investīciju sakarības reģistrē, izmantojot virziena principu, kas nozīmē, ka finanšu darījumus starp euro zonas rezidentu tiešo investoru un ārpus euro zonas tiešo investīciju uzņēmumiem klasificē kā "tiešās investīcijas ārvalstīs". Simetriski, finanšu darījumus starp rezidentu tiešo investīciju uzņēmumiem un ārpus euro zonas tiešajiem investoriem klasificē euro zonas maksājumu bilances postenī "tiešās investīcijas ekonomikā, par kuru ziņo".

Tiešo investīciju sastāvdaļas ir pašu kapitāls, reinvestētā peļņa un "cits kapitāls", kas saistīts ar dažādām parādu darbībām starp uzņēmēj sabiedrībām. Pašu kapitāls iekļauj pašu kapitālu meitas uzņēmumos, kā arī visas kapitāla daļas filiālēs un saistītajos uzņēmumos. Reinvestētā peļņa sastāv no kompensējoša ieraksta tiešā investora peļņas daļā, ko filiāles vai saistītie uzņēmumi nav sadalījuši kā dividendes, un meitas uzņēmumu peļņa, kas nav pārskaitīta tiešajam investoram un kas ir reģistrēta kā "ieguldījumu ienākumi". "Cits kapitāls" iekļauj visas finanšu darbības starp saistītajiem uzņēmumiem (līdzekļu aizņemšanos un aizdošanu) – iekļaujot parāda vērtspapirus un piegādātāja kredītus (tas ir, tirdzniecības kredītus) – starp tiešajiem investoriem un filiālēm, meitas uzņēmumiem un saistītajiem uzņēmumiem.

Attiecībā uz tiešo investīciju krājumu novērtēšanu, starptautiski ieteiktā pieeja ir izmantot tirgus cenas. Šo pieeju piemēro pašu kapitāla krājumu novērtēšanai attiecībā uz biržas sarakstā iekļautām tiešo investīciju sabiedrībām. Biržas sarakstā neiekļauto tiešo investīciju sabiedrību gadījumā pašu kapitāla krājumus vērtē, pamatojoties uz uzskaites vērtību, izmantojot kopēju definīciju, kas iekļauj šādus grāmatvedības posteņus:

- i) samaksāto kapitālu (izņemot pašu akcijas un iekļaujot akciju emisijas uzcenojuma kontus);
- ii) visus rezervju veidus (iekļaujot ieguldījumu dotācijas, ja grāmatvedības pamatnostādnes tās uzskata par uzņēmēj sabiedrības rezervēm); un
- iii) nesadalīto peļņu pēc zaudējumu atskaitīšanas (iekļaujot pašreizējā gada rezultātus).

Uzskaites vērtības pašu kapitāla krājumiem biržas sarakstā iekļautās tiešo investīciju sabiedrībās vajadzīgas arī kā papildposteņi, izmantojot to pašu kopējo definīciju.

ECB/Komisijas (*Eurostat*) Kopīgā ārvalstu tiešo investīciju darba grupa ir sagatavojusi ieteikumus, kuru mērķis ir saskaņota metodoloģija un prakse visās dalībvalstīs. Svarīgākie ieteikumi ir apkopoti 1. tabulā.

1.4. Portfeļieguldījumi (sk. arī BoP Book 3.8. iedaļu)

Euro zonas portfeļieguldījumu konts iekļauj i) pašu kapitāla vērtspapirus; un ii) parāda vērtspapirus obligāciju un parādzīmju veidā un naudas tirgus instrumentus, ja vien tie nav iekļauti tiešo investīciju vai rezerves aktīvu kategorijā. Atvasinātie finanšu instrumenti, kā arī pārdošanas ar atpirkšanu līgumi un vērtspapīru aizdevumi portfeļieguldījumā nav iekļauti.

Postenis "līdzdalības vērtspapīri" iekļauj visus instrumentus, kas pārstāv prasības par kapitālsabiedrības atlikuma vērtību pēc tam, kad ir apmierinātas visu kreditoru prasības. Krājumi, akcijas, priekšrocību akcijas, līdzdalības atestāti vai līdzīgi dokumenti nosaka pašu kapitāla īpašumtiesības. Kolektīvo ieguldījumu iestāžu, piem., ieguldījumu fondu, darījumi/turējumi arī ir iekļauti.

⁽¹⁾ Izņēmumi attiecas uz atvasināto finanšu instrumentu darījumiem/posteņiem starp filiālēm, attiecībā uz kurām euro zonas līmenī ir vienojušies par reģistrāciju kategorijā "atvasinātie finanšu instrumenti" nevis "tiešās investīcijas/cits kapitāls".

Obligācijas un parādzīmes ir vērtspapīri, kas emitēti ar sākotnējo termiņu lielāku par vienu gadu un kas parasti turētājam dod i) beznosacījumu tiesības uz noteiktiem naudas ienākumiem vai līgumā noteiktiem mainīgiem naudas ienākumiem (procentu maksāšana nav atkarīga no debitora ieņēmumiem); un ii) beznosacījumu tiesības uz noteiktu summu pamatsummas atmaksāšanai norādītā datumā vai datumos.

Atšķirībā no obligācijām un parādzīmēm naudas tirgus instrumenti ir vērtspapīri, ko emitē ar sākotnējo termiņu viens gads vai mazāk. Tie parasti turētājam dod beznosacījumu tiesības saņemt noteiktu nemainīgu naudas summu norādītā datumā. Minētie instrumenti parasti ir tirgojami ar atlaidi organizētos tirgos; atlaide ir atkarīga no procentu likmes un laika, kas palicis līdz maksājuma termiņam.

Portfeļieguldījumu datu vākšanas sistēmu darba grupas ziņojumam sekoja valstu pētījumi par iespējām euro zonā datus vākt, izmantojot "vērtspapīrs pret vērtspapīru" bāzi. Šos pētījumus veica 15 toreizējās Eiropas Savienības dalībvalstis, kas pētījumu noslēgumā vienojās vākt vismaz datus par ceturkšņa portfeļieguldījumu krājumiem euro zonā, pamatojoties uz "vērtspapīrs pret vērtspapīru" principu. Šī vienošanās noteica četrus portfeļieguldījumu statistikas vākšanas modeļus, kas izklāstīti VI pielikuma tabulā.

Euro zonas portfeļieguldījumu neto pasīvu iedalījumam pa sektoriem prasības attiecībā uz starptautisko investīciju bilances datiem ir tādas pašas kā maksājumu bilances pārmaiņām.

Portfeļieguldījumu darījumu reģistrēšana euro zonas maksājumu bilancē notiek, kad euro zonas kreditori vai debitori iegrāmato prasību vai saistību. Darījumu reģistrē ar faktisko saņemto vai samaksāto cenu, atņemot komisijas naudu un izdevumus. Tātad vērtspapīru ar kuponu gadījumā iekļauj pēc pēdējās procentu izmaksas uzkrātos procentus, un ar atlaidi emitēto vērtspapīru gadījumā iekļauj kopš izdošanas uzkrātos procentus. Uzkrāto procentu iekļaušana nepieciešama ceturkšņa maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances finanšu kontam; mēneša maksājumu bilancē veicināma tāda pati rīcība; šiem ierakstiem ceturkšņa (un mēneša) finanšu kontā vajadzīgi kompensējoši ieraksti attiecīgajā ieņēmumu kontā.

1.5. Atvasinātie finanšu instrumenti (sk. arī BoP Book 3.9. iedaļu)

Atvasinātie finanšu instrumenti ir finanšu instrumenti, kas saistīti ar īpašu finanšu instrumentu, rādītāju vai izstrādājumu un caur kuru finanšu tirgū īpašus finanšu riskus var tirgot pašus par sevi. Darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem uzskata par atsevišķiem darījumiem, nevis par pamatā esošo darījumu, ar kuriem tie ir saistīti, vērtības neatņemamu sastāvdaļu.

Iespēju darījumus, standartizētos nākotnes darījumus, mijmaiņas darījumus, ārvalstu valūtas nākotnes līgumus, atvasinātos kredītu instrumentus un iestrādātos atvasinātos instrumentus un attiecīgās pozīcijas reģistrē maksājumu bilancē, starptautiskajās rezervēs un starptautisko investīciju bilancē. Praktisku iemeslu dēļ iestrādātos atvasinātos instrumentus nenošķir no pamatā esošā instrumenta, ar ko tie ir saistīti.

Ar procentu likmes atvasinājumiem saistītās neto pārmaiņas atbilstīgi nesēn noslēgtam starptautiskam nolīgumam reģistrē kā atvasinātos finanšu instrumentus, nevis kā ieguldījumu ienākumus. Par īpašo atvasināto kredīta instrumentu klasifikāciju lēmums jāpieņem katrā gadījumā atsevišķi.

Sākotnējās drošības iemaksas uzskata par izmaiņām noguldījumos un tās jāreģistrē, ja tās ir identificējamās, postenī "citi ieguldījumi". Rīcība ar mainīgo drošības iemaksu ir atkarīga no mainīgās drošības iemaksas veida: iespēju līgumu mainīgās drošības iemaksas principā uzskata par izmaiņām noguldījumos un tās jāreģistrē, ja tās ir identificējamās, postenī "citi ieguldījumi". Standartizēto nākotnes darījumu mainīgās drošības iemaksas principā uzskata par darījumiem ar atvasinātajiem instrumentiem un tās jāreģistrē pie "atvasinātajiem finanšu instrumentiem".

Iespēju līgumu gadījumā reģistrē pilnu prēmiju (t.i., iespēju līgumu pirkšanas/pārdošanas cenu un iekļauto maksu par pakalpojumu).

Atvasināto finanšu instrumentu vērtēšana jāizdara, pamatojoties uz tirgus vērtību.

Darījumu ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem reģistrācija notiek, kad euro zonas kreditori un debitori iegrāmatojuši prasību. Praktisko problēmu dēļ, kas saistītas ar aktīvu un pasīvu pārmaiņu nodalīšanu dažiem atvasinātajiem instrumentiem, visus darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem euro zonas maksājumu bilancē reģistrē neto. Atvasināto finanšu instrumentu aktīvu un pasīvu pozīcijas starptautisko investīciju bilances statistikā reģistrē bruto, izņemot tos atvasinātos finanšu instrumentus, kas iekļauti rezerves aktīvu kategorijā un ko reģistrē neto.

1.6. Citi ieguldījumi (sk. arī BoP Book 3.10. iedaļu)

Citus ieguldījumus definē kā atlikuma kategoriju, kas iekļauj visus finanšu darījumus, uz kuriem neattiecas tiešo investīciju, portfeļieguldījumu, atvasināto finanšu instrumentu vai rezerves aktīvu kategorijas.

Citi ieguldījumi iekļauj tirdzniecības kredītu, aizdevumus/skaidru naudu un noguldījumus un citus aktīvus/citus pasīvus. Tie iekļauj arī instrumentu, kas klasificēti pie citiem ieguldījumiem, uzkrāto ienākumu kompensācijas ierakstus.

Tirdzniecības kredīti sastāv no prasībām vai saistībām, kas radušās, attiecīgi euro zonas piegādātājiem vai pircējiem tieši paplašinot kredītu uz darījumiem ar precēm un pakalpojumiem un avansa maksājumiem par nepabeigto produkciju (vai produkciju, kas jāuzsāk), kura ir saistīta ar šādiem darījumiem.

Aizdevumi/valūta un noguldījumi iekļauj darījumus/turējumus ar šādiem finanšu instrumentiem: aizdevumiem, t.i., finanšu aktīviem, kas radušies kreditoram (aizdevējam), tieši aizdodot līdzekļus debitoram (aizņēmējam) caur vienošanos, kurā aizdevējs vai nu nesāņem nekādu vērtspapīru vai sāņem neapgrozāmu dokumentu vai instrumentu, pārdošanas ar atpirkšanu tipa darbībām, valūtai un noguldījumiem. Tas, *inter alia*, iekļauj aizdevumus finanšu tirdzniecībai, citus aizdevumus un avansus (iekļaujot hipotēkas) un finanšu nomu. Atšķirība starp "aizdevumiem" un "skaidru naudu un noguldījumiem" pamatojas uz to, kas ir aizdevējs. Tas nozīmē to, ka – aktīvu pusē – nauda, ko euro zonas naudas tirgus sektors piešķir ārpus euro zonas bankām, jāklasificē kā "noguldījumi", bet nauda, ko euro zonas naudas tirgus sektors piešķir ārpus euro zonas iestādēm, kas nav bankas jāklasificē kā "aizdevumi". Pasīvu pusē nauda, ko saņēmušas euro zonas iestādes, kas nav MFI, vienmēr jāklasificē kā "aizdevumi". Šī atšķirība nozīmē to, ka visi darījumi, kuros iesaistītas euro zonas MFI un ārvalstu bankas, jāklasificē kā "noguldījumi".

Ar visām repo veida darbībām, t.i., pārdošanas ar atpirkšanu līgumiem, pārdošanas/atpirkšanas operācijām un vērtspapīru aizdošanu (ar skaidru naudu kā nodrošinājumu), euro zonas maksājumu bilancē/starptautisko investīciju bilancē rīkojas kā ar nodrošinātiem aizdevumiem, nevis kā ar tiešu vērtspapīru pirkšanu/pārdošanu, un tos reģistrē postenī "citi ieguldījumi" euro zonas rezidenta sektorā, kas veic operāciju. Šāda rīcība, kas arī atbilst banku un citu finanšu sabiedrību praksei, ir paredzēta, lai labāk atspoguļotu aiz šiem finanšu instrumentiem esošos ekonomiskos motīvus.

Citi aktīvi/citi pasīvi iekļauj visus posteņus, kas nav tirdzniecības kredīti, aizdevumi un nauda un noguldījumi.

Euro zonas sektors "Eurosistēma" postenī "citi ieguldījumi" iekļauj Eurosistēmas neto pozīcijas ar valstu centrālajām bankām (VCB) neiesaistītajās dalībvalstīs, kas ir saistītas ar TARGET sistēmas darbību. Šis iekšējās Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) bilances/konti, kas ir denominēti euro, ir līdzīgi Monetāro finanšu iestāžu (MFI) *nostro/vostro* kontu kustībai un tādēļ par to ziņo ECB uz neto pasīvu pamata.

"Īpašumtiesību pārejas", "norēķinu laika" un "nomaksas laika" principi visi atbilst SVF standartiem.

Salīdzinot ar BPM5 standarta sastāvdaļām, iedalījuma noformējums ir atšķirīgs (t.i., sektors kā pirmā prioritāte). Tomēr šis sektoru iedalījums ir saderīgs ar BPM5 iedalījumu, kurā instrumentiem ir prioritāte. Mēneša maksājumu bilances datiem MFI sektorā ir jānoskaidro īstermiņa un ilgtermiņa pārmaiņas. Tāpat kā BPM5 noformējumā, nauda un noguldījumi ir nošķirti no aizdevumiem un citiem ieguldījumiem.

1.7. Rezerves aktīvi (sk. arī BoP Book 3.11. iedaļu)

Euro zonas rezerves aktīvi sastāv no Eurosistēmas rezerves aktīviem, t.i., ECB un VCB rezerves aktīviem.

Rezerves aktīviem jābūt i) Eurosistēmas vai VCB attiecīgās monetārās iestādes efektīvā kontrolē; un ii) augsti likvidām, apgrozāmām un nevainojamas maksāspējas prasībām, kuru turētājs ir Eurosistēma vai ārpus euro zonas rezidenti un kuras ir denominētas valūtās, kas nav euro, zelts, rezerves pozīcijas SVF vai speciālās aizņēmuma tiesības (SDR).

Šī definīcija skaidri nosaka, ka ārvalstu valūtu prasības pret euro zonas rezidenti un euro prasības pret ārpus euro zonas rezidenti nevar uzskatīt par rezerves aktīviem ne valstu, ne euro zonas līmenī. Līdzīgi centrālo valdību un/vai Valsts kases ārvalstu valūtu pozīcijas neiekļauj rezerves aktīvu definīcijā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma institucionālo kārtību.

ECB rezerves aktīvi ir tie aktīvi, ko apvieno saskaņā ar ECBS statūtu 30. pantu un tādad uzskata par esošiem tiešā un efektīvā ECB kontrolē. Ciktāl nenotiek īpašumtiesību tālāknodošana, VCB paturētie rezerves aktīvi ir to tiešā un efektīvā kontrolē, un ar tiem rīkojas kā ar katras atsevišķas VCB rezerves aktīviem.

Eurosistēmas starptautisko rezervju darījumu noformējumā parāda mēneša darījumu kopējo skaitli. Papildu dati par Eurosistēmas darījumiem ar zeltu, ārvalstu valūtu, SDR turējumiem un rezerves pozīciju SVF ir pieejami katru ceturksni saskaņā ar BPM5 standarta sastāvdaļām. Ievērojot nesen iznākušo SVF ieteikumu, noformē atsevišķu atvasināto finanšu instrumentu kategoriju.

Eurosistēmas rezerves apkopo uz bruto pamata, nekompensējot ar rezervēm saistītās saistības (izņemot tos rezervju aktīvus, kas iekļauti "atvasināto finanšu instrumentu" apakškategoriā un ko reģistrē uz neto pamata).

Novērtēšana pamatojas uz tirgus cenām, izmantojot i) darījumiem dominējošās tirgus cenas laikā, kad darījums notiek; un ii) turējumiem vidējās – tirgus slēgšanas cenas attiecīgā laika posma beigās. Dominējošās tirgus cenas laikā, kad darījums notiek, un vidējās tirgus slēgšanas cenas attiecīgā laika posma beigās attiecīgi izmanto, lai ārvalstu valūtā denominēto aktīvu darījumus un turējumus konvertētu euro.

Ienākumi par rezerves aktīviem jāreģistrē, sīkāk neiedalot, ieguldījumu ienākumu konta postenī "citi ieguldījumi", iekļaujot parādu vērtspapīru rezerves turējumu procentu ienākumu un pēc uzkrājumu principa vismaz reizi ceturksnī.

Uzskats, ka attiecībā uz valsts spēju izpildīt savas saistības ārvalstu valūtā izmantojamās rezerves var būt svarīgāks rādītājs nekā bruto rezerves, kas parādītas maksājumu bilancē un starptautisko investīciju bilances statistikā, ir kļūvis izplatītāks un ir pieņemts SVF īpašajā datu izplatīšanas standartā. Lai aprēķinātu izmantojamās rezerves, dati par bruto rezervēm ir jāpapildina ar informāciju par citiem ārvalstu valūtu aktīviem un ar rezervēm saistītajām saistībām. Attiecīgi ikmēneša datus par Eurosistēmas (bruto) rezerves aktīviem papildina ar informāciju par citiem ārvalstu valūtas aktīviem un iepriekš paredzētām un iespējamām īstermiņa neto pārmaiņām bruto rezerves aktīvos, ko klasificē saskaņā ar atlikušo termiņu. Turklāt ceturksņa intervālos ir vajadzīga arī valūtas iedalīšana bruto rezerves aktīvos, kas denominēti SDR valūtās (kopā) un citās valūtās (kopā).

Attiecībā uz īpašiem posteņiem zelta monētu turējumiem ir jāpaliek nemainīgiem visos atgriezeniskos darījumos ar zeltu (zelta mijmaiņas darījumos, pārdošanās ar atpirkšanu, aizdevumos un noguldījumos). Pārdošanas ar atpirkšanu darījumi ārvalstu valūtā denominētos vērtspapīros izraisa rezerves aktīvu kopējās summas palielinājumu VCB, kas aizņemas skaidro naudu, tādēļ, ka ar atpirkšanu pārdotie vērtspapīri vēl paliek bilancē; pirkšanas ar atpārdošanu gadījumā skaidro naudu aizdevusi monetārā iestādē neregistrē nekādas izmaiņas rezerves aktīvu kopējā summā, ja nerezidējošais darījuma partneris ir cita monetārā iestāde vai finanšu iestāde, tādēļ ka prasību pret skaidrās naudas aizņēmēju tādā gadījumā uzskata par rezerves aktīvu.

2. Ģeogrāfiskā sadalījuma īstenošanas metodes

Ģeogrāfiski iedalītas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas apkopošanā tiek izmantota pakāpeniska pieeja. Šī pieeja saistīta ar trīs datu prasību ievērošanai vajadzīgiem posmiem, kuru prasības pakāpeniski pieaug:

1. posms: Apkopošanas metode euro zonas līmenī: valstu kopējo neto darījumu/pozīciju saskaitīšana.
2. posms: Apkopošanas metode euro zonas līmenī: darījumu/pozīciju ar nerezidentiem atsevišķa saskaitīšana attiecībā uz kredītiem un debītiem vai neto aktīviem un neto pasīviem (maksājumu bilancē)/aktīvi un saistības (starptautisko investīciju bilancē).

VCB līmeņa prasības datiem: euro zonas rezidentu un ārpus euro zonas rezidentu darījumu/pozīciju atsevišķa norādīšana, kā tas noteikts II pielikumā (1., 2., 4. un 5. tabulā).

3. posms: Apkošanas metode euro zonas līmenī un prasības attiecībā uz datiem VCB līmenī: līdzīgi 2. posmam, pievienojot ģeogrāfisko iedalījumu ārpus euro zonas darījumos/pozīcijās. 3. posms ir vajadzīgs tikai ceturkšņa maksājumu bilances un gada starptautisko investīciju bilances statistikai, kā tas noteikts II pielikumā (7. un 8. tabula).

VCB līmeņa prasības datiem: atsevišķi norādīt euro zonas rezidentu darījumus/pozīcijas ar to valstu rezidentiem, kas minētas partnervalstu/reģionu saskaņotā sarakstā II pielikumā (9. līdz 12. tabulā).

3. Klasifikācija pēc euro zonas kopuma institucionālajiem sektoriem (sk. arī *BoP Book 3.1.6. iedaļu*)

Euro zonas kopuma iedalījums pēc sektoriem iekļauj monetārās iestādes, valsts pārvaldi, MFI un citus euro zonas sektorus.

Monetārās iestādes

Euro zonas statistikas "monetāro iestāžu" sektors sastāv no Eurosistēmas.

Valsts pārvalde

Euro zonas statistikas "valsts pārvaldes" sektors atbilst minētā sektora definīcijai NKS 93 un EKS 95 un tād tajā iekļautas šādas vienības:

- centrālā pārvalde,
- valsts/ reģiona pārvalde,
- pašvaldības,
- sociālās nodrošināšanas fondi.

MFI, izņemot monetārās iestādes

"MFI, izņemot monetārās iestādes" sektors sakrīt ar naudas un banku statistikas MFI sektoru (izņemot monetārās iestādes). Tajā ietilpst:

- i) kredītiestādes, kas definētas Kopienas tiesību aktos, t.i., uzņēmumi, kuru uzņēmējdarbība ir saņemt noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus no sabiedrības (iekļaujot ieņēmumus, kas rodas no bankas obligāciju pārdošanas sabiedrībai) un piešķirt kredītu uz sava rēķina; un
- ii) visas citas rezidentu finanšu iestādes, kuru uzņēmējdarbība ir saņemt noguldījumus un/vai tuvus noguldījumu aizstājumus no vienībām, kas nav MFI, un uz sava rēķina (vismaz ekonomikas nozīmē) piešķirt kredītus un/vai veikt ieguldījumus vērtspapīros.

Citi sektori

Euro zonas statistikas kategorija "citi sektori" iekļauj dažāds institucionālas vienības, galvenokārt:

- i) citas finanšu iestādes, kas nav iekļautas MFI definīcijā, tādas kā kolektīvo ieguldījumu iestādes, kuras neuzskata par naudas tirgus fondiem, nekustamā īpašuma ieguldījumu iestādes, vērtspapīru tirgotāji, hipotekārā kredīta iestādes, apdrošināšanas sabiedrības, pensiju fondi un finanšu palīgiestādes; un
- ii) nefinanšu iestādes, tādas kā valsts un privātie nefinanšu uzņēmumi, bezpeļņas iestādes, kas kalpo mājsaimniecībām, un mājsaimniecības.

Iestādes, kas nav MFI

Euro zonas statistikas kategorijā "iestādes, kas nav MFI" iekļauj sektorus i) "valsts pārvalde" un ii) "citi sektori".

1. TABULA

Ieteikumi saistībā ar ārvalstu tiešo investīciju darījumiem, tostarp saistīto ienākumu, un pozīcijām ⁽¹⁾

Prioritāte	Rīcība
	Istermīna
Augsta	<ul style="list-style-type: none"> — Ar visām netiesajām ĀTI attiecībām ⁽²⁾ konceptuāli rīkojas saskaņā ar starptautisko statistikas standartu interpretāciju, kas norādīta ĀTI darba grupas ziņojuma 1. nodaļā — Visus (netiešos) ĀTI darījumus/pozīcijas ģeogrāfiski iedala pie tuvākā saistīta uzņēmuma vai mātesuzņēmuma ⁽³⁾ — Dalībvalstis datus par ĀTI pašu kapitāla krājumiem un reinvestēto peļņu sāk apkopot, pamatojoties uz ĀTI apekojumu rezultātiem (vāc vismaz reizi gadā) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ — Datus par ĀTI pašu kapitāla krājumiem vāc atsevišķi par biržā kotētiem (gan bilances, gan tirgus vērtība) un biržā nekotētiem uzņēmumiem
Zema	<ul style="list-style-type: none"> — Ieguldījumus tiešo investīciju uzņēmumu zaudējumu segšanai iegrāmato finanšu kontā
	Vidēja termiņa
Augsta	<ul style="list-style-type: none"> — Lai iegrāmatotu reinvestēto peļņu dalībvalstīm jāizmanto "Current Operating Performance Concept" ⁽⁶⁾ — Citas kapitāla sastāvdaļas klasificē saskaņā ar ĀTI darba grupas ziņojuma ieteikumiem
	Vidēja termiņa
Vidēja	<ul style="list-style-type: none"> — Dividenžu izmaksu no ārkārtas kapitāla guvumiem iegrāmato finanšu kontā (tādējādi neiekļaujot reinvestētās peļņas aprēķināšanā)
	Ilgtermiņa
Augsta	<ul style="list-style-type: none"> — Netiesās ĀTI attiecības aptver (vismaz): i) netiešo līdzdalību, kas pārsniedz 50 %; vai ii) tiešo un netiešo līdzdalību, kas pārsniedz 10 %, kas aprēķināta kā līdzdalības saišu ķēdes rezultāts

⁽¹⁾ 2003. gada beigās.⁽²⁾ Šis ieteikums nenovāda uz vajadzību aptvert netiesās attiecības, bet gan uz piemērojamo metodoloģiju. Skatīt arī ilgtermiņa rīcību, kas saistīta ar netiešo ĀTI attiecību apvēršanu praksē.⁽³⁾ Šo ieteikumu piemēro tikai attiecībā uz reinvestēto peļņu (pārmaiņam) un ĀTI pašu kapitāla krājumiem. Lai labāk izprastu novirzes, kurās varētu radīt citi kritēriji, skatīt ĀTI darba grupas ziņojuma 2. nodaļu.⁽⁴⁾ Iznēmums ir pirmais starptautisko investīciju bilances novertējums (sniedz T+9) un investīcijas nekustamajai īpašumam. Jāpārtrauc šāda prakse: i) atļaut ziņotājiem izvēlēties novertēšanas kritērijus (tirgus vērtība vai bilances vērtība); ii) piemērot nepārtrauktās inventarizācijas metodi / maksājumu uzkrāšanu kājumu aprēķināšanai.⁽⁵⁾ Pārejas periodā, kuru noteiks divpusējās sarunās, attiecībā uz jaunajām prasībām tiks pieņemtas labākas iespējamās aplēses (terminos par kuriem panākta vienošanās).⁽⁶⁾ Dalībvalstis var koncentrēties uz mazāku skaitu uzņēmumu (uz lielākajiem uzņēmumiem un/vai pārvaldītājsabiedrībām), lai nodalītu parastos guvumus un zaudējumus un ārkārtas guvumus un zaudējumus.

IV PIELIKUMS

Datu nodošana Eiropas Centrālajai Bankai

Valstu centrālās bankas (VCB) izmanto Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) sniegtās iespējas, kas pamatojas uz telekomunikāciju tīklu "ESCB-Net", lai elektroniski nosūtītu Eiropas Centrālajai bankai (ECB) vajadzīgo informāciju. Visās datu apmaiņās ECBS iekšienē izmanto vienu un to pašu konceptuālo datu modeli. Statistikas ziņojumu formāts, kas izstrādāts šai elektroniskajai statistikas datu apmaiņai, ir "GESMES/TS" formāts. Šī prasība neliedz statistikas datu pārsūtīšanai uz ECB izmantot kādus citus līdzekļus, kuri ir saskaņoti kā alternatīvs risinājums.

VCB ievēro turpmāk uzskaitītos ieteikumus, lai nodrošinātu, ka datu pārsūtīšana darbojas apmierinoši.

— Pilnīgums: VCB paziņo visus vajadzīgos sērijas kodus. Sērijas kodu nepaziņošana vai neuzskaitītu sērijas kodu paziņošana tiks uzskatīta par nepilnīgu ziņošanu. Ja kāds novērojums trūkst, izlaidumu reģistrē, izmantojot atbilstīgu novērojuma statusa parametru. Turklāt, pat ja pārskata tikai sērijas kodu apakškopumu, vērtēšanas noteikumi jāpieņem visai maksājumu bilancei.

— Zīmju apkopošana: datu nosūtīšanā no VCB uz ECB, kā arī uz Eiropas Komisiju (*Eurostat*) ievēro vienveidīgu zīmju apkopošanu par visiem datiem, kas ir jāziņo. Saskaņā ar šo zīmju apkopošanu kredīti un debeti norēķinu kontā un kapitāla kontā ir jāziņo ar plus zīmi, bet tīrā bilance ir jāaprēķina un jāziņo kā kredīts mīnus debets. Finanšu kontā neto aktīvu samazinājums/neto pasīvu palielinājums ir jāziņo ar plus zīmi, bet neto aktīvu palielinājums/neto pasīvu samazinājums jāziņo ar mīnus zīmi. Neto bilances jāaprēķina un jāziņo kā tīrās izmaiņas aktīvos plus tīrās izmaiņas pasīvos.

Nosūtot starptautisko investīciju bilances datus, neto pozīcijas jāaprēķina un jāziņo kā aktīvu pozīcija mīnus pasīvu pozīcija.

— Grāmatvedības datu identitāte: vērtēšanas noteikumi, kas bija izplatīti un kas pēc pieprasījuma ir pieejami, jāisteno valstu centrālajām bankām pirms datu nosūtīšanas uz ECB.

Ja notiek pārskatīšanas, VCB var sūtīt uz ECB atjauninātu datu kopumu. Pārskatīšanas jānosūta šādi:

- mēneša maksājumu bilances datu pārskatīšanu dara pieejamu, iesniedzot i) datus par nākamo mēnesi; ii) attiecīgos ceturkšņa datus; iii) attiecīgos pārskatītos ceturkšņa datus,
- ceturkšņa maksājumu bilances datu pārskatīšanu dara pieejamu, iesniedzot datus par nākamo ceturksni,
- ceturkšņa starptautisko investīciju bilances datu pārskatīšanu dara pieejamu, iesniedzot datus par nākamajiem gadiem,
- ikgadējo starptautisko investīciju bilances datu pārskatīšanu dara pieejamu, iesniedzot datus par nākamajiem gadiem.

Mēneša un ceturkšņa maksājumu bilances datu pārskatīšanu, kas attiecas uz pilnu gadu, VCB dara pieejamu ECB marta beigās un septembra beigās; pēdējo minēto iesniedz kopā ar gada starptautisko investīciju bilances datiem. Ceturkšņa starptautisko investīciju bilances datu pārskatīšanu, kas attiecas uz pilnu gadu, VCB dara pieejamu ECB septembra beigās, iesniedzot kopā ar gada starptautisko investīciju bilances datiem. Dati starptautisko rezervju matricai var tikt pārskatīti pēc vajadzības. Tomēr jānodrošina, ka atbilst perioda beigu pozīcija un attiecīgie posteņi euro zonas (ceturkšņa un gada) starptautisko investīciju bilancē.

V PIELIKUMS

Statistikas apkopošanas metožu uzraudzība

Eiropas Centrālā banka (ECB) uzrauga statistikas apkopošanas metodes, ko izmanto ziņošanai par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku, kā arī jēdzienus un definīcijas, ko regulāri pielieto iesaistītās dalībvalstīs. Uzraudzību veic saistībā ar ECB publikācijas "Eiropas Savienības maksājumu bilances/starptautisko investīciju bilances statistikas metodes" (turpmāk tekstā – "BoP Book") atjaunināšanu. Bez uzraudzības mērķa *BoP Book* ir mērķis informēt euro zonas maksājumu bilances apkopotājus par attīstību citās euro zonas dalībvalstīs.

BoP Book satur informāciju par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku visās dalībvalstīs. Ir sīki izstrādāti apraksti par datu apkopošanas metodēm un izmantotajiem jēdzieniem un definīcijām, kā arī informācija par atkāpēm no maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas saskaņotajām definīcijām dalībvalstīs.

BoP Book atjaunina katru gadu ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm.

VI PIELIKUMS

Datu vākšana portfeļieguldījumu jomā

Ņemot vērā portfeļieguldījumu statistikas apkopošanai raksturīgās grūtības, tika uzskatīts par vajadzīgu noteikt kopīgu pieeju šīs informācijas vākšanai euro zonā.

Kā paskaidrots III pielikuma 1.4. punktā, tika veikti valstu pētījumi par iespējām euro zonā datus vākt, izmantojot vērtspapīrs pret vērtspapīru principu. Pētījumu noslēgumā tika panākta šāda vienošanās: 2008. gada marta beigās dalībvalstis vismaz reizi ceturksnī vāc datus par portfeļieguldījumu aktīvu un pasīvu krājumiem, izmantojot vērtspapīrs pret vērtspapīru principu. Līdz tam laikam dalībvalstis varēs sniegt tikai aplēses par dažiem īpašiem portfeļieguldījumu iedalījumiem, jo īpaši par iedalījumu pēc emitenta sektora vai iedalījumu pēc valūtas/emisijas valsts.

Darbojošās Centralizētās vērtspapīru datu bāzes (CVDB) pieejamība tiek uzskatīta par būtisku tam, lai jaunās datu vākšanas sistēmas kļūtu darboties spējīgas. Tādēļ, ja CVDB projekta 1. fāzes "Projekta pabeigšanas dokuments" netiks iesniegts Padomei ar ECBS Statistikas komitejas starpniecību līdz 2005. gada marta beigām, šis termiņš tiks pagarināts par tik lielu laiku posmu, cik vēlū notiks iesniegšana.

Datu bāzes mērķis ir šāds: vērtspapīru krājumi par kuriem valsts datu apkopotājam ziņo kopsavilkuma veidā, t.i. neizmantojot standarta (ISIN vai līdzīgus) kodus, nedrīkst pārsniegt 15 % no kopējiem portfeļieguldījumu aktīvu vai pasīvu krājumiem. Pēc šī ierobežojuma vadās, novērtējot dalībvalstu sistēmu piemērošanas jomu. CVDB pietiekami aptver portfeļieguldījumu vērtspapīrus visā pasaulē, lai ļautu apkopot statistiku uz "vērtspapīrs pret vērtspapīru" principa pamata.

Portfeļieguldījumu aktīvus un pasīvus starptautisko ieguldījumu bilancē apkopo tikai no krājumu datiem.

No 2008. gada marta (sākot no datiem par 2008. gada janvāri un 2007. gada beigu pozīcijām) euro zonas portfeļieguldījumu apkopošanas sistēmas atbilst kādam no modeļiem šajā tabulā:

Izmantojamie portfeļieguldījumu datu apkopošanas modeļi

— Mēneša krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [s-b-s]
— Ceturkšņa krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [s-b-s]
— Mēneša krājumi [s-b-s] + atvasinātās mēneša plūsmas [s-b-s]
— Ceturkšņa krājumi [s-b-s] + mēneša plūsmas [kopsavilkums]

Piezīmes: "s-b-s" = vērtspapīrs pret vērtspapīru datu vākšana
"atvasinātās plūsmas" = kā krājumu starpība (pielāgota valūtas kursa, cenu un citām identificējamām daudzuma izmaiņām)